

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	1995 Міжнародна економіка
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	051 Економіка

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	1995
Назва ОП	Міжнародна економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Горовий Дмитро Анатолійович, Колещук Орест Ярославович, Шелест Євгенія Олександрівна, Миненко Сергій Володимирович, Бабенко Віталіна Олексіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	04.10.2022 р. – 06.10.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/051/1995-international-economics.pdf>

Програма візиту експертної групи <https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/051/1995-Program-of-expert-visits.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП має чітку зрозумілу мету, направлену на підготовку, фахівців, здатних виявляти тенденції і аналізувати закономірності функціонування міжнародної економіки; генерувати і перевіряти гіпотези для розробки стратегій і прийняття проактивних управлінських рішень в умовах змінності глобального бізнес-середовища. Цілі складові ОП повністю відповідають місії та стратегії КНУТШ. ОП має чітко сформульовані цілі, що визначає конкурентні переваги випускників на нац. і міжн. рівнях. Цілі і зміст ОП є результатом систематичної і довготривалої співпраці з роботодавцями, що визначає її виражений прикладний характер, комплексність, а також суттєве значення для реалізації міжн. екон. політики країни. Особливістю ОП є підготовка практ.-орієнтованих фахівців, котрі мають належний спектр знань і навиків, здатних застосовувати їх на практиці. Ця позиція ОП підтримується регулярним проведенням різноманітних тренінгів та майстер-класів, застосуванням під час навчальних занять сучасних інноваційних методів навчання. Практичною перевагою ОП є те, що вона надає можливість присвоєння проф. кваліфікації «Економіст (Міжнародна інвестиційна діяльність)» (Кластер 1) або «Економіст (Міжнародна торгівля)» (Кластер 2). Популярність ОП підтверджується високою конкурсною пропозицією та значною кількістю студентів (60 – 113 за 2019-2022рр.). За загальним обсягом та за обсягом окремих ОК відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня ВО та відповідного Стандарту ВО. ОП має чітку структур.-логічну схему, взаємопов'язані компоненти, інформація викладена коректно та повно. Обсяг інформації по ОП, що оприлюднена на сайті, є достатнім для інформування всіх стейкхолдерів, а також для того, щоб забезпечити можливість потенційним абітурієнтам зробити свідомий вибір щодо вступу на ОП. ОП має чіткі, зрозумілі правила прийому на навчання, які не містять дискримінаційних положень та доступні до розуміння. Правила прийому з додатковою інформацією оприлюднені на вебсайті КНУТШ, враховують особливості ОП. Розроблені правила та процедури визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО. При реалізації ОП КНУТШ продемонстрував взірцевий характер організації освітнього середовища, яке здатне задовольнити потреби всіх учасників ОП, в тому числі осіб з особливими освітніми потребами. Наявні в достатній кількості аудиторний фонд, приміщення для спортивної, соціальної, виховної діяльності та відпочинку. На високому рівні організовано дотримання правил безпеки з урахуванням різних типів загроз. ОП заснована на принципах академічної свободи та студентоцентрованості. Забезпечено вільний доступ до інформації про ОК, критерії оцінювання, цілі та мету програми. Структура та зміст ОК систематично оновлюється з урахуванням сучасних наукових досягнень. Прозорість та чіткість конкурсного відбору забезпечує якісний відбір НПП, що мотивовані до вдосконалення проф. майстерності та розвитку. КНУТШ продемонстрував зразковий підхід до процедур відбору та мотивації працівників.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП започаткована, вдосконалена в ефективній та реальній співпраці із зацікавленими сторонами. Модель співпраці із стейкхолдерами є розгалуженою, сталою та має зворотній зв'язок, що дозволяє розуміти тенденції розвитку спеціальності та враховувати їх у розробленні (вдосконаленні) змістового наповнення ОП. Можливість присвоєння професійної кваліфікації «Економіст (Міжнародна інвестиційна діяльність)» (Кластер 1) або «Економіст (Міжнародна торгівля)» (Кластер 2). Популярність ОП підтверджується високою конкурсною пропозицією та значною кількістю студентів, що навчаються на даній ОП. Високий рівень організації підтримки здобувачів при перерахуванні результатів навчання, отриманих у інших ЗВО: розроблені відповідні положення, які містять чіткі та зрозумілі правила щодо здійснення академ. мобільності, практики, стажування, перерахування результатів під час отримання осв.-кваліфікаційного рівня в іншому ЗВО та результатів здобутих на тимчасово окупованій території України після 20.02.2014р. На високому рівні організоване освітнє середовище, яке у повному обсязі забезпечує досягнення цілей та ПРН. Повна забезпеченість навчальними аудиторіями створює простір для формування у здобувачів креативн. мислення. Наявний бібліотечний фонд, його постійне оновлення, публікації викладачами власних навч. та метод. матеріалів, безоплатн. доступ до наукових баз даних дозволяє на високому рівні навчатись та проводити наукові дослідження. Широка організаційна, освітня, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка, забезпечена гарантом програми, кафедрами, Економічним ф-том та КНУТШ дозволяє формувати всесторонньо розвинутих фахівців з високим рівнем культури та соціальної активності. КНУТШ на високому рівні організовує безпеку освітнього середовища, вчасно реагує на негативні зовн. та внутр. впливи. Застосування інтерактивних форматів навчання, добір їх форм та методів у відповідності до потреб ОК, своєчасність та повнота інформування учасників осв. процесу, академічна свобода та студентоцентрованість КНУТШ, інтернаціоналізація діяльності, та своєчасне оновлення змісту освітніх програм забезпечують сильні сторони ОП. НПП залучені даною ОП мають високу кваліфікацію, досвід науково-педагогічної роботи, наукові ступені та вчені звання, мають підтвержену високу публікаційну активність. Роботодавці, професіонали-практики та експерти залучені до розроблення та оновлення ОК, забезпечують ЗВО базами практики, долучаються до аудиторних занять та позааудиторних івентів. Участь роботодавців забезпечує формування кейсів, тренінгів та диспутів. Конкурсний відбір НПП є прозорий, чіткий та зрозумілий. Додаткові обґрунтовані вимоги забезпечують високу кваліфікацію залучених НПП, їх підготовку та підвищення кваліфікації. КНУТШ ефективно застосовує методи матеріального та морального стимулювання працівників. Особливістю ОП є участь в осв. процесі НПП з досвідом роботи у бізнесі та у Бізнес-школі КНУ МВА, що забезпечує трансфер знань та практичного досвіду між ЗВО та бізнесом.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: На думку ЕГ, НПП цієї ОП надто диверсифікували перелік інформаційних ресурсів та платформ для проведення занять та розміщення навчально-методичних матеріалів ОК, РП, проведення контрольних заходів, результатів оцінювання, що, особливо, в умовах дистанційного навчання, часто плутає здобувачів. Відповідно до результатів проведеного опитування студентів ОП, здобувачі низько оцінили твердження щодо присутності критеріїв оцінювання у РП кожної з ОК, наявності їх у вільному доступі, прозорості та об'єктивності оцінювання знань за визначеними критеріями, зрозумілості процедури оскарження результатів оцінювання, а також своєчасного та оперативного розв'язання спірних питань. Крім того, під час анкетування здобувачів освіти не практикується збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень, що унеможливує їх якісне покращення. Досить низькою є вибірка цього анкетування (4,58%). Оскільки на сайті кафедри саме для цієї ОП представлено звіт за підсумками опитування лише 2022р., більшість опитувань стосується респондентів декількох ОПП, тому не може відобразити повною мірою думки стейкхолдерів саме цієї ОП. Анкетування не збирає пропозицій здобувачів з покращення ОП. Велика кількість питань анкети є складеними (декілька в 1). Низьке залучення здобувачів до публікації результатів власних та спільних з НПП наукових досліджень у міжнародних виданнях, низький рівень апробації досліджень на міжнародних конференціях. Рекомендації: Враховуючи вимушені зміни у Правилах прийому у 2022 р., для підвищення доступності вступу на освітню програму осіб, які мають право на вступ за індивідуальною усною співбесідою рекомендуємо розробити її програму чи перелік питань, в межах відповідного предмету, який виноситься на співбесіду. Експертна група рекомендує розширити інформування здобувачів вищої освіти щодо отримання неформальної освіти та механізмом її реалізації. Експертна група рекомендує наростити публікаційну активність студентів, та рівень їх участі в міжнародних наукових конкурсах та олімпіадах. Запровадити єдину інформаційно-навчальну мережу КНУТШ, що значно підвищить інформованість здобувачів, у тому числі, щодо форм контрольних заходів та критеріїв їх оцінювання. Організувати участь більшої кількості респондентів-здобувачів вищої освіти за цією ОП в опитуваннях, для кращого розуміння недоліків функціонування, забезпечення ОП. ЕГ рекомендує включити до анкетування питання щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання поточних та підсумкових результатів вивчення ОК. Розділити складені та включити відкриті анкети, висвітлювати пропозиції здобувачів ОП в усіх звітах. Опитування проводити для стейкхолдерів різних ОП окремо. Звернути увагу на рекомендації щодо удосконалення окремих елементів опитування стейкхолдерів за результатами акредитації ОП 051 «Економіка» маг. рівня ЕФ, що були проведені в кінці 2021 на початку 2022 р.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня «Міжнародна економіка» за спеціальністю 051 «Економіка» має чітку зрозумілу мету, направлену на підготовку, фахівців, здатних виявляти тенденції і аналізувати закономірності функціонування міжнародної економіки; генерувати і перевіряти гіпотези для розробки стратегій і прийняття проактивних управлінських рішень в умовах змінності глобального бізнес-середовища. Цілі складові ОП повністю відповідають місії та стратегії КНУТШ, що сформульовано у Статуті КНУ (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>) та у Стратегічному плані розвитку Університету до 2025 року (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan.pdf>). ОП «Міжнародна економіка» має чітко сформульовані цілі, що визначає конкурентні переваги випускників на національному і міжнародному рівнях. Цілі і зміст ОП є результатом систематичної і довготривалої співпраці з роботодавцями, що визначає її виражений прикладний характер, комплексність, а також суттєве значення для реалізації міжнародної економічної політики країни. Зокрема, особливістю ОП є підготовка практично-орієнтованих фахівців, котрі мають належний спектр знань і навиків, здатних застосовувати їх на практиці. Ця позиція ОП підтримується регулярним проведенням різноманітних тренінгів та майстер-класів, застосуванням під час навчальних занять сучасних інноваційних методів навчання. Практичною перевагою ОП є те, що вона надає можливість присвоєння професійної кваліфікації «Економіст (Міжнародна інвестиційна діяльність)» (Кластер 1) або «Економіст (Міжнародна торгівля)» (Кластер 2). Популярність ОП підтверджується високою конкурсною пропозицією та значною кількістю студентів (60 – 113 студентів у 2019-2022 рр.), що свідчить про затребуваність випускників ОП, їхню високу конкурентоспроможність як на національному, так і міжнародному ринках.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ОП «Міжнародна економіка» була розроблена та удосконалювалася з урахуванням потреб всіх стейкхолдерів навчального процесу, що підтверджено звітом про самооцінювання, наданими підтверджувачими документами, а також в результаті комунікації під час он-лайн зустрічей з окремими фокус-групами. Здобувачі ОП підтвердили, що вони проходили щосеместрові опитування за допомогою Google форм, а попередні результати цих опитувань були надані експертній групі. Представники студентського самоврядування підтвердили, що вони мають постійне представництво у Вченій раді факультету. Документи, що підтверджують їхню участь, були надані експертній групі. Студенти також підтвердили постійну комунікацію з кафедрою та гарантом. ЕГ було надано Протокол засідання круглого столу (<http://surl.li/aohna>), який підтверджує факт обговорення можливостей вдосконалення ОП з випускниками (Яо Фен, Ірина Желдак, Катерина Жабська, Олександр Кравченко). Значущою та систематичною є роль роботодавців, які розглядаються як один з ключових стейкхолдерів ОП. Це підтверджено низкою рецензій, наданих експертній групі, а також співбесідами з представниками цієї фокус-групи. Так, Длігач А. О., Генеральний директор групи компаній «Advanter Group» підтвердила низку запланованих тренінгів, Дьоміна О. М., Виконавчий директор ГО «Об'єднання маркетологів України» зазначила, що була неодноразово запрошена на засідання кафедри, присвяченому обговоренню питань, пов'язаних з коригуванням ОП. Кравченко О. В., Senior Data Science Engineer, компанія Lohika/Cargemini відмітила про готовність брати студентів на практику до київського офісу компанії з можливістю подальшого працевлаштування. Ліщук В., Начальник Департаменту майнових відносин НЕК «Укренерго» підтвердила участі у конференціях та круглих столах. Можливості удосконалення ОП кафедра шукає у постійній співпраці з такими ГО, як «Спілка промисловців і підприємців України», «Об'єднання маркетологів України». На спільних засіданнях, конференціях, при дослідженні проблем українських промислових підприємств, спільних публікаціях висловлюються пропозиції, що реалізуються в напрямках удосконалення ОП. Роботодавці відмітили співпрацю з гарантом та викладачами ОП стосовно вимог практиків від майбутніх випускників. Для більш тісної співпраці з роботодавцями в Університеті започатковано Раду роботодавців КНУТШ (<https://cutt.ly/cO22B5R>), активно функціонує відділ сприяння працевлаштуванню (<http://jobs.knu.ua/>), Експертна рада роботодавців та випускників економічного факультету (<https://cutt.ly/tR9c1K4>), а також Центр кар'єри та працевлаштування факультету (<https://cutt.ly/UR9c6mm>). ОП постійно вдосконалюється (з 2018 р. прийнято 4 редакції опису ОП), у тому числі на основі публічних обговорень та опитування стейкхолдерів (2 рази на рік). Як підсумок, на ОП створені можливості врахування інтересів заінтересованих сторін, що реалізується на практиці. Роботодавці, в свою чергу, відмічають свою зацікавленість у випускниках ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі, мета та програмні результати навчання ОП «Міжнародна економіка» були вироблені із врахуванням особливостей розвитку спеціальності у спосіб активної співпраці з академічними закладами України, а також потребами ринку праці через систему стійких взаємодій із роботодавцями. Гарант, викладачі знаходяться на постійному контакті з Експертною радою роботодавців та випускників економічного факультету через різні заходи на факультеті та через соціальні мережі, Alumni club EF (<http://surl.li/bhjua>), опитування. Зокрема, галузевий контекст виявляється також у формуванні результатів навчання під час проходження виробничої практики. Наприклад, тенденцію з цифровізації сучасного суспільства враховано у збільшенні кількості кредитів на практику і вибірковий блок фахових дисциплін, крім того, введено ОК «Діджиталізація міжнародної економіки». Були підтверджені досвіди аналогічних ОП вітчизняних і зарубіжних університетів, зокрема, Львівського національного університету імені Івана Франка, НТУУ «КПІ» імені Ігоря Сікорського, КНЕУ імені Вадима Гетьмана, Київського національного торговельно-економічного університету, НУ «Львівська політехніка». Крім того, було вивчено і враховано досвід іноземних програм провідних зарубіжних ЗВО, а саме: International Business (BSc), Leeds University Business School (<http://surl.li/bgsgn>); Великої Британії: International Business Economics, University of Sussex (<http://surl.li/akkyw>); International Business (BSc), Loughborough University (<http://surl.li/bgsgq>); Німеччини: Integrierte Europastudien (Bachelor), University of Bremen (<http://surl.li/bgshn>); Литви: International Business, Vilnius University (<http://surl.li/bgsig>), Нідерландів: International Business Economics (Bachelor specialization), Maastricht University (<http://surl.li/bgsic>). Довгострокове партнерство налагоджено з Університетом Мачерата, Італія в питанні подвійного дипломування. Враховано досвід вітчизняних та іноземних бізнес-шкіл: Варв'юк бізнес-школа, МІМ Київ та ін., інноваційного наукового центру м. Сучжоу (Китай) в галузі економічної освіти. Ще одним фактом врахування національного і зарубіжного досвіду аналогічних та споріднених програм є передача міжнародного досвіду на основі перекладу підручників відомих західних вчених, таких як Ф. Котлер, П. Самуельсон, Д. Нордхаус, Н. Малхотра, Б. Грехем, є те, що науковим редактором цих видань багато років була проф. А.О. Старостіна. Це дозволяє стверджувати, що кращі практики взаємодії з роботодавцями задля забезпечення конкурентноздатності випускників стосуються і в даній ОП. Відтак, цілі та ПРН ОП враховують тенденції ринку праці, розвитку спеціальності та досвід аналогічних вітчизняних та іноземних ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП «Міжнародна економіка» розроблена з урахуванням вимог Стандарту вищої освіти за спеціальністю за спеціальністю 051 «Економіка» галузі 05 «Соціальні та поведінкові науки» для першого (бакалаврського) рівня

вищої освіти, затвердженого наказом Міністерством освіти і науки України № 1244 від 13.11.18 р. (<https://cutt.ly/oOrb8Ug>). ЕГ встановлено, що робочі програми освітніх компонент включають загальні і фахові компетентності, що реалізуються через знання, вміння і навички певних тем ОК, компетентності відображаються у ПРН (<http://surl.li/bizcr>). Таким чином зберігається кореляція між компетентностями, змістовними модулями робочих програм і ПРН, що визначені в прийнятому Стандарті. Кожна дисципліна забезпечена робочою програмою, де прописані загальні і фахові компетентності, які реалізуються у ПРН, чим забезпечується відповідність між компетентностями, змістовними модулями робочої програми і програмні результати навчання, що визначені в Стандарті. Програмні результати навчання дають змогу досягти результатів навчання, визначених Стандартом. Інтегральна компетентність ОП та програмні результати навчання загалом відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікації «бакалавр» - 6 рівню Національної рамки кваліфікацій та першому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#n10>).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП започаткована, вдосконалена в ефективній та реальній співпраці із зацікавленими сторонами. Модель співпраці із стейкхолдерами є розгалуженою, сталою та має зворотній зв'язок, що дозволяє розуміти тенденції розвитку спеціальності та враховувати їх у розробленні (вдосконаленні) змістового наповнення ОП. Практичною перевагою ОП є те, що вона надає можливість присвоєння професійної кваліфікації «Економіст (Міжнародна інвестиційна діяльність)» (Кластер 1) або «Економіст (Міжнародна торгівля)» (Кластер 2). Популярність ОП підтверджується високою конкурсною пропозицією та значною кількістю студентів, що свідчить про затребуваність випускників ОП, їхню високу конкурентоспроможність як на національному, так і міжнародному ринках.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабких сторін не виявлено

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП «Міжнародна економіка» та освітня діяльність за цією програмою по всім підкритеріям відповідають критерію 1. Цілі ОП цілком корелюються зі стратегією КНУТШ. ОП «Міжнародна економіка» цілковито корелюється зі Стратегічним планом розвитку та Статутом КНУТШ, а також іншими нормативними документами. Її цілі та способи реалізації гармонійно поєднуються із суспільною місією ЗВО. ОП започаткована, вдосконалена в ефективній та реальній співпраці із зацікавленими сторонами. Модель співпраці із стейкхолдерами є розгалуженою, сталою та має зворотній зв'язок, що дозволяє розуміти тенденції розвитку спеціальності та враховувати їх у розробленні (вдосконаленні) змістового наповнення ОП. ОП передбачає присвоєння професійної кваліфікації «Економіст (Міжнародна інвестиційна діяльність)» (Кластер 1) або «Економіст (Міжнародна торгівля)» (Кластер 2). Запроваджено стійкі та розгалужені механізми залучення стейкхолдерів до формулювання цілей та ПРН, які відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП «Міжнародна економіка» складає 240 кредитів ЄКТС, що відповідає ст.5 Закону України «Про вищу освіту та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка для першого (бакалаврського) рівня <https://bit.ly/3RPJzEe> . Обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, становить 176 кредитів ЄКТС, а загальний обсяг освітніх компонентів за вибором здобувачів 64 кредитів ЄКТС (55 кредитів – по кожному з вибірових кластерів та 3 дисципліни вільного вибору студента загальним обсягом 9

кредитів), тобто 26%. Таке співвідношення відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту», відповідно до яких обсяг дисциплін за вільним вибором здобувачів має становити не менше 25%. В наведеній програмі, затвердженій рішенням Вченої ради університету від 07.02.2022 р., експертною групою встановлено повну відповідність Стандарту вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня за обсягом, структурою, програмними компетентностями, програмними результатами навчання і формою атестації здобувачів. Отже, освітня програма за загальним обсягом та за обсягом окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного Стандарту вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП «Міжнародна економіка» 2022 року відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності. У самій ОП загальний час навчання чітко розподілений за семестрами і роками навчання, а освітні компоненти поєднані у змістовні блоки: обов'язкові компоненти (35 освітніх компонентів на 176 кредитів) та 2 блоки вибіркових компонентів (кластери спеціалізацій «Міжнародна інвестиційна діяльність» і «Міжнародна торгівля» по 55 кредитів кожен), дисципліни вільного вибору студентів (3 дисципліни вільного вибору студента загальним обсягом 9 кредитів). Наведена в самоаналізу структурно-логічна схема ОП відображає взаємозв'язок освітніх компонентів. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОП, та розміщена в додатку відомостей про самооцінювання, Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання засвідчують повне забезпечення обов'язковими компонентами ОП програмних результатів навчання. Згідно звіту із самоаналізу, на аудиторне навантаження припадає 33-50% від загальної кількості годин на дисципліну, аналіз робочих програм навчальних дисциплін, програми виробничої практики в частині як змісту, так і результатів навчання показав, що включені до освітньої програми освітні компоненти дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз змісту ОП «Міжнародна економіка» свідчить про загальну відповідність предметній області, визначеній Стандартом спеціальності 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня. Освітні компоненти, передусім обов'язкові, в цілому відповідають спеціальності 051 «Економіка». Усі програмні результати навчання забезпечуються освітніми компонентами, які включені до обов'язкової складової програми.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії визначена та регулюється Положенням про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка, затвердженого Вченою радою Університету 07.05.2018, протокол № 10 <https://bit.ly/3rJvgql>, Положенням про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір навчальних дисциплін (<https://bit.ly/358UczG>), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ (<https://bit.ly/3NH7Zrj>). Здобувачам, що навчаються за ОП «Міжнародна економіка», надається можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії. ОП Економіка першого (бакалаврського) рівня включає два блоки ОК вільного вибору (кластери спеціалізацій «Міжнародна інвестиційна діяльність» і «Міжнародна торгівля»). Обсяг кожного блока становить 55 кредитів ЄКТС. Перелік кластерних дисциплін розміщено на сторінці ОП «Міжнародна економіка» - <http://bit.ly/3CDkAhT> Під час експертизи на зустрічах із здобувачами вищої освіти із викладацьким персоналом було підтверджено, що здобувач перед початком навчального семестру самостійно вибирає певний блок, який складається із заздалегідь встановленого переліку ОК. Також студент обирає на 2 і 4 курсі одну з 5 дисциплін, зведених у 3 переліки вибіркових дисциплін (по 3 кред.). Ці дисципліни читаються викладачами з інших факультетів університету, що, за даними самоаналізу, забезпечує здобувачам широкий вибір і різносторонні знання. У процесі формування індивідуальної освітньої траєкторії студенти мають можливість обирати один з вибіркових блоків (блок «Міжнародна інвестиційна діяльність» та блок «Міжнародна торгівля»), інформацію про дисципліни вільного вибору здобувачі отримують через: оприлюднення опису ОП (<http://surl.li/bfbid>), навчального плану (<http://surl.li/bjhpj>), програм дисциплін вільного вибору ОП (<http://surl.li/bizcr>); оприлюднення інших ОП економічного факультету на сайті кожної кафедри (<http://surl.li/bgmxa>); презентації вибіркового блоку ОП гарантом програми (<http://surl.li/beyfc>); надання інформації про академічну мобільність на сайті факультету (<http://surl.li/bdftg>); через каталог дисциплін на сайті факультету (<http://surl.li/aogtg>) або на сайтах інших факультетів. Згідно пп.2.2.2-2.2.7 «Положення про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір навчальних дисциплін» здобувачі освіти мають безумовне право обирати навчальні дисципліни з обов'язкових та вибіркових частин навчальних планів інших спеціальностей того самого рівня, а за умови погодження з деканом

факультету – з програм іншого рівня (що визначено в тексті ОП). Під час бесід із викладачами та студентами було з'ясовано, що безпосередній вибір навчальних дисциплін здійснюється за допомогою системи автоматизації для забезпечення освітнього процесу Triton, яка дає можливість реєструвати особисті онлайн кабінети студентів <https://bit.ly/zewEROP> та формувати інд. навчальні плани.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП «Міжнародна економіка» передбачено проходження виробничої практики (ОК 35 «Виробнича практика» (ВП) обсягом 10 кредитів, яка забезпечує досягнення ПРН 4, 5, 6, 10, 12, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 24. Зміст програми практики, наведеної у самоаналізі, у цілому відповідає тенденціям розвитку ринку праці та очікуванням стейкхолдерів. На основі інформації, отриманої під час інтерв'ю з роботодавцями (Длігач Андрій, Генеральний директор групи компаній «Advanter Group»; Ліщук Вікторія, Начальник Департаменту майнових відносин НЕК «Укренерго») та шляхом ознайомлення зі змістом програми практики експертами засвідчено готовність та зацікавленість роботодавців до залучення на практику здобувачів шляхом надання відповідних баз практики на підприємствах та в організаціях.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

У відомостях самоаналізу було зазначено, що ОП забезпечує набуття здобувачами soft skills: формування особистісних та соціальних компетентностей, роботи в команді, лідерських якостей, підготовки та презентації проектів, критичного й аналітичного мислення, ораторських і комунікативних здібностей, тайм-менеджменту, етичних норм поведінки і дотримання академічної доброчесності, знання іноземної мови (<http://surl.li/bizcr>). За даними РП дисциплін ОП, що наведені в самоаналізі, всі вони присвячені здобуттю soft skills. Наприклад, ОК3 «Філософія» формує здатність брати участь у дискусіях, виявляти толерантність і увагу до іншої думки, уникати некритичного слідування авторитетам, оволодіння культурою диспуту; ОК13 «Вища математика для економістів» – аналізувати результати математичних розрахунків для прийняття рішень у предметній області; фахові дисципліни: ОК33 «Ринкові дослідження» – проведення анкетування споживачів та експертів обраного ринку, під час якого відпрацьовуються навички комунікацій з іноземними респондентами, експертами, навички презентації результатів досліджень; ОК32 «Міжнародна економічна діяльність України» – тренінг з теми «Міжнародний господарський контракт»; ОК30 «Міжнародні організації» – обговорення відеозаписів засідань ООН для вивчення механізмів роботи; «Міжнародна економічна інтеграція» – груповий проект з дослідження показників розвитку обраного інтеграційного проекту з презентацією і обговоренням результатів. Під час відозустрічі із студентами та випускниками ОП ними були також виділені у якості набутих soft skills - ділова англійська мова, знання основ діловодства та вміння вести ділові комунікації.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 051 «Економіка» для ОР «бакалавр» відсутній. Проте у звіті з самоаналізу додатково зазначено, що після того, як Мінекономіки було прийнято зміни до Національного класифікатору України наказом від 24.10.2021р. №810 (<http://surl.li/bgxqt> Додаток А), кваліфікація здобувача вищої освіти за даною ОП відповідає професії: 2441.2 – економісти. Згідно із обраним студентом при навчанні кластером в ОП зазначено, що студент отримує професійну кваліфікацію: Економіст (Міжнародна інвестиційна діяльність) або Економіст (Міжнародна торгівля). В п.3. ОП наведені умови присвоєння професійної кваліфікації.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз змісту компонент ОП «Міжнародна економіка» експертами підтверджує достатність обсягу аудиторної та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти (На аудиторне навантаження припадає 33-50% від загальної кількості годин на дисципліну). Це підтверджується також результатами опитування здобувачів та викладачів під час відеоконференції. Відтак обсяг ОП «Міжнародна економіка» та окремих освітніх компонент у більшості реалістично відображає навантаження здобувачів, дозволяє досягти визначених цілей та програмних результатів навчання. Так, виконання курсової роботи на 3 курсі формує практичні навички аналізу і розробки рекомендацій щодо розвитку ЗЕД підприємства, оцінки її ефективності (<http://surl.li/bjssz>). Під час відеоконференції із здобувачами вищої освіти було з'ясовано, що вони намагалися і досягли змін ОП у деяких дисциплінах. Так, було збільшено час на вивчення іноземної мови (Іноземна мова професійної спрямованості (14 кредитів), залучено нові дисципліни для здобувачів - «Основи «зеленої» економіки» (3 кредити) та «Діджиталізація міжнародної економіки» (5 кредитів).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За даними самоаналізу, зі слів гаранта (Кузьома Олена) та викладачів, що працюють на ОП «Міжнародна економіка», підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється, хоча на зустрічі із роботодавцями таке питання викликало зацікавлення із їх боку (Длігач Андрій, Генеральний директор групи компаній «Advanter Group»). У звіті із самоаналізу зазначено, що час навчання для посилення практичного спрямування використовуються такі форми і методи навчання та оцінювання, які можуть в майбутньому стати основою для започаткування програми дуальної освіти: виробнича практика на підприємстві, візні семінари на підприємствах, до викладання залучаються лідери бізнесу, у процесі вивчення дисциплін використовують case study за реальними підприємствами, курсові роботи та індивідуальні завдання за дисциплінами передбачають виконання проєктів науково-прикладного спрямування. Також на фінальній зустрічі декан Анжела Ігнатюк повідомила, що факультет має договори про дуальну освіту із підприємствами, проте студенти не зацікавлені у них, оскільки ці договори передбачають контрактну форму навчання, яка є досить дорогою для здобувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильними сторонами та позитивними практиками ОП є: 1) Загальний обсяг повністю відображає компетентності, передбачені Стандартом вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. 2) ОП має чітку структурно-логічну схему, взаємопов'язані компоненти, інформація викладена коректно та повно. 3) Запроваджено реальне врахування побажань здобувачів, роботодавців та стейкхолдерів при перегляді ОП (взірцевий результат). 4) ОП передбачає вибір здобувачами навчальних дисциплін не лише за двома блоками (кластерами), але і з дисциплін вільного вибору. 5) Практична підготовка здобувачів реалізована не лише за допомогою практичних занять, а і за допомогою ОК 35 «Виробнича практика» (ВП) обсягом 10 кредитів. 6) Започатковані реальні дії для запровадження дуальної освіти (взірцевий результат). 7) В ОП визначені умови присвоєння професійної кваліфікації (взірцевий результат), хоча професійний стандарт за спеціальністю 051 «Економіка» для ОР «бакалавр» відсутній.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Відсутні

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зразкове складання та дотримання навчального плану в рамках ОП «Міжнародна економіка» щодо рекомендацій МОН, наявність розвинутої системи практичних навичок та soft skills. В університеті дослухаються до думок здобувачів освіти, роботодавців та стейкхолдерів, результатом чого є оновлення ОП. На кафедрі започатковані дії для розвитку дуальної освіти. В ОП визначені умови присвоєння професійної кваліфікації, хоча професійний стандарт за спеціальністю 051 «Економіка» для ОР «бакалавр» відсутній.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Інформація стосовно вступу до КНУТШ розміщена на офіційному веб-сайті Приймальної комісії КНУТШ (vstup.knu.ua). На сайті Приймальної комісії розміщуються Правила прийому (bit.ly/zfTnCaа), обсяги державного замовлення (https://vstup.knu.ua/images/2022/derg_zamovlennya_2022.pdf) із зазначенням обсягів Квоти-1 та Квоти-2, вартість навчання за контрактом (<https://vstup.knu.ua/vartist-navchannia-za-kontraktom>), контакти

Прийомної комісії та інша загальна інформація. В розділі Вступ на бакалавра (<https://vstup.knu.ua/#Section211>) зосереджена інформація саме для вступників на освітню програму Міжнародна економіка. В зазначеному розділі розміщується інформація про вимоги та критерії оцінювання мотиваційного листа (bit.ly/3My8FqX), етапи вступної кампанії (bit.ly/3Cl9ldV), перелік конкурсних предметів НМТ та їх вагові коефіцієнти (bit.ly/3ViVJIL). Правила прийому до КНУТШ є чіткими, зрозумілими доступними для вступників та не містять дискримінаційних положень. Правилами прийому встановлені вимоги до рівня освіти вступників, строки прийому заяв, документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання. Визначено порядок прийому заяв і документів, правила організації конкурсного відбору. Відповідно до Правил прийому, КНУТШ забезпечує відкритість та прозорість вступної кампанії. Окремо виділені особливості вступу для осіб з особливо небезпечних та тимчасово окупованих територій (bit.ly/3EtELSo). За освітньою програмою «Міжнародна економіка» передбачено вступ на основі національного мультиміжетного тесту чи індивідуальної усної співбесіди (для окремих категорій осіб). Правилами прийому (пункт 2 параграф 4.1.1 розділ II) визначено, що індивідуальна усна співбесіда складається за програмою НМТ з трьох предметів, про що є окрема пам'ятка на сайті (bit.ly/3SRbODS) - українська мова, історія України, математика. Пункт 6 параграф 4.1.3 розділ II Правил прийому передбачає проведення індивідуальної усної співбесіди з одного, двох або трьох предметів. На зустрічі 4 Середа В.І. зазначила, що вступна співбесіда проходить з предмету Математика. Програма індивідуальної усної співбесіди не опублікована. Для забезпечення вступу осіб з особливо небезпечних та тимчасово окупованих територій виділені окремі особливості прийому (bit.ly/3EtELSo). Врахування особливостей вступу різних категорій осіб не містить дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Визначення достатності початкових компетентностей вступника забезпечується врахуванням балів національного мультиміжетного тесту з української мови, математики та історії України, результатами зовнішнього незалежного оцінювання минулих років та проведенням індивідуальної усної співбесіди. Відповідно до Правил прийому (bit.ly/3fTnCaA) при розрахунку конкурсного балу встановлюється найвищий коефіцієнт (0,40) для балу з математики, для української мови встановлено коефіцієнт 0,35 та для історії України – 0,25. Економічна освіта передбачає проведення розрахунків та аналізу результатів, що й відображується у такому розподілі коефіцієнтів. При вступі на основі диплому молодшого спеціаліста на місця державного замовлення передбачається врахування балів з української мови та математики з ваговими коефіцієнтами 0,5. А при вступі на місця за кошти фізичних чи юридичних осіб – другий предмет вступник обирає самостійно. В особливих випадках (Додаток 2.5 до Правил прийому bit.ly/3fTnCaA) замість НМТ вступник може проходити індивідуальну усну співбесіду (для осіб із тимчасово окупованих територій та особливо небезпечних територій). Результати індивідуальної усної співбесіди оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів з кроком від одного до десяти балів. Обраний перелік вступних випробувань дозволяє визначити у вступників необхідний набір компетентностей для навчання на даній освітній програмі.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У КНУТШ визначені чіткі процедури та правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти. Визнання результатів навчання здійснюється на декількох рівнях. Порядком проведення в КНУТШ атестації для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року (bit.ly/3RReYGB) визначено правила, необхідні документи, процедура атестації та подання апеляції особами, які звернулись до КНУТШ щодо атестації для визнання кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання та мають на це право. Положенням про організацію освітнього процесу (bit.ly/3gMgU8M), Порядком поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (bit.ly/3MlHmzm), Положенням про порядок перезарахування результатів навчання (bit.ly/3RPpkH4) визначено правила здійснення визнання результатів навчання, здобутих у інших закладах вищої освіти. У разі застосування іншим закладом вищої освіти іншої кредитної системи, відповідно до положення застосовується Європейська система переведення оцінок EGRACONS. (Egracons Grade Conversion System). Перезарахування результатів навчання на основі укладеного сторонами договору про навчання чи практику/стажування. Відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, здобувачі укладають договір де зазначається таблиця перезарахування. Інструкція для укладення договору розміщена на сайті (bit.ly/3RW4oiR). Шаблони документів оприлюднені на сайті (bit.ly/3COSwK2). Здобувачка Підпригора Є. навчалася за програмою академічної мобільності, що підтверджується наданими КНУТШ копіями документів (відповідь на запит 9). КНУТШ здійснює інформаційну та організаційну підтримку участі в програмах мобільності та визнання результатів навчання. Відповідно до Положення (bit.ly/3RPpkH4), індивідуальний навчальний план академічної мобільності оформляється методистами факультету спільно з координатором академічної мобільності. Координатор з академічної мобільності уповноважений обговорювати програму мобільності з учасником, затвердити і підписати договір, допомагати з перезарахуванням результатів навчання. Ресурс <http://mobility.univ.kiev.ua/> акумулює всю необхідну інформацію для участі у академічній мобільності як в Україні так і за кордоном. На сайті розміщується відповідна нормативна документація, зразки документів для поїздок, довідник ЄКТС, необхідні документи для візи, поради для пошуку програми мобільності, пропозиції програми мобільності, Лист підтримки від КНУТШ тощо.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертною групою було встановлено, що нормативних документів, які регулюють визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті в КНУТШ не розроблено. Проте, було встановлено що в КНУТШ наразі відбувається розробка та обговорення відповідного положення, оскільки набув чинності Наказ Міністерства освіти і науки України №130 від 08.02.2022 Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Здобувачі на зустрічі підтвердили, що в рамках вивчення дисциплін їх залучають до вивчення курсів на Coursera, відвідування лекцій іноземних професорів, що є елементами неформальної освіти. Здобувачам до кінця не зрозуміла сутність неформальної освіти та їх право на визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Високий рівень організації підтримки здобувачів при перезарахуванні результатів навчання, отриманих у інших ЗВО: розроблені відповідні положення, які містять чіткі та зрозумілі правила щодо здійснення академічної мобільності, практики, стажування, перезарахування результатів під час отримання освітньо-кваліфікаційного рівня в іншому ЗВО та результатів здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Враховуючи вимушені зміни у Правилах прийому на навчання у 2022 році, для підвищення доступності вступу на освітню програму осіб, які мають право на вступ за індивідуальною усною співбесідою рекомендуємо розробити програму усної співбесіди чи перелік питань, в межах відповідного предмету, який виноситься на співбесіду. Експертна група рекомендує розширити інформування здобувачів вищої освіти щодо можливостей отримання неформальної освіти, а після затвердження відповідного положення – про правила та процедури визнання результатів навчання у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Під час реалізації освітньої програми Міжнародна економіка визначені чіткі, зрозумілі правила прийому на навчання, які не містять дискримінаційних положень та доступні до розуміння. Правила прийому з додатковою інформацією оприлюднені на офіційному вебсайті КНУТШ. Правила прийому на навчання та зміст вступних випробувань враховують особливості освітньої програми. Розроблені правила та процедури визнання результатів навчання, отриманих у інших закладах освіти. Високий рівень організаційного забезпечення визнання результатів навчання забезпечується створеним Відділом академічної мобільності, наявності координатора академічної мобільності на факультеті та широким інформуванням про заходи, можливості, правила і процедури участі в академічній мобільності через веб-сайт. Суттєвих недоліків за даним критерієм освітня програма не має, а виконання зазначених рекомендації дозволить підвищити якість навчання в КНУТШ. З урахуванням зазначеного, експертна група дійшла висновку про рівень відповідності В за критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Положення про організацію освітнього процесу <https://bit.ly/3KViDkV> у КНУТШ регламентує методи та форми викладання та навчання. Зокрема 4 пункт положення описує форми організації освітнього процесу за програмами вищої освіти: навчальні заняття (лекції, семінарські/практичні/лабораторні заняття, практична підготовка, контрольні заходи), розкриває зміст основних видів занять, визначає кількість осіб в академічній групі. Обумовлює самостійну роботу, практичну підготовку здобувачів, контрольні заходи, права та обов'язки учасників освітнього процесу. Добір методів та форм навчання за ОК визначається специфікою її значення в досягненні результатів навчання. За результатами онлайн зустрічей ЕГ з здобувачами, НПП та аналізування РПНД (ПРН 26, ОК34) встановлено, що освітній процес відбувається у формах лекцій, семінарських занять, консультацій, у т.ч. у дистанційному форматі, самостійній роботі. Застосовуються наступні форми оцінювання: участь у дискусії на семінарських заняттях, розв'язання ситуаційних вправ, захист індивідуальної творчої роботи, іспит. На факультеті та в університеті відсутня уніфікована платформа для проведення занять в дистанційних умовах. Викладачі, в залежності від потреб, використовують зручні для себе та студентів соціальні мережі та платформи, зокрема Google Meet, Zoom, Classroom, Moodle та ін., що було підтверджено на зустрічах ЕГ з здобувачами та НПП. Студенти підтвердили ЕГ, що своєчасно отримують інформацію про від НПП про критерії оцінювання знань, форми контролю, час та форму проведення занять. Здобувачі та НПП користуються електронною системою Triton, що дозволяє обирати вибіркові дисципліни, ознайомлюватись з результатами оцінювання. Форми і методи навчання за ОП передбачають самостійність та незалежність усіх учасників освітнього процесу під час педагогічної та наукової діяльності. НПП вільно обирають методи і прийоми викладання, зміст дисциплін у відповідності до ПРН, використовують власні наукові дослідження, орієнтуються на тенденції розвитку спеціальності, застосовують доцільні форми і методи контролю знань, що було підтверджено на зустрічі ЕГ та НПП. Академічна свобода студентів реалізується через право вибору тематики курсових робіт/проектів, науково-дослідних робіт, баз проходження практики, вибіркових компонентів ОП. Спираючись на онлайн зустрічі з студентами, випускниками та представниками студентського самоврядування експерти переконались у відповідності ОП вимогам студентоцентрованості та академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація про цілі, зміст, програмні результати навчання, критерії оцінювання та зміст кожної ОК повідомляється здобувачам на першому занятті НПП. Студенти мають можливість ознайомитись з актуальними робочими програмами ОК в будь-який час на сайті Економічного факультету за лінком <https://cutt.ly/НВІ6НоВ> Перешкоди для отримання інформації відсутні, вона доступна зрозуміла та вичерпна. На зустрічі ЕГ з здобувачами та випускниками, останні підтвердили своєчасність інформування, наявність вільного доступу до вичерпної інформації про цілі, зміст та ПРН, порядок та критерії оцінювання, зміст вибіркових дисциплін та процедуру їх обрання, що також підтверджується результатами опитування студентів <http://surl.li/bjqxn>. ЕГ підтверджує доступність і зрозумілість інформації для всіх учасників освітнього процесу.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Виконання індивідуальних і групових дослідницьких завдань і курсових робіт, участь у всеукраїнських і міжнародних науково-практичних конференціях, всеукраїнських та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, олімпіадах та публікаціях спільних статей студентів і викладачів передбачає імплементацію в навчальний процес методів навчання, заснованих на дослідженнях. Індивідуальні та групові проекти виконуються на фінансовій та господарській звітності суб'єктів міжнародного бізнесу, що сприяє навикам проведення власного аналізу, вмінню пошуку інформації. Аналізування наданої ЕГ інформації <http://surl.li/ajhtml> <http://surl.li/beevm> <http://surl.li/beevm> <http://surl.li/bekzf> <http://surl.li/bekzi> <http://surl.li/bejun> <http://surl.li/bejxx> <http://surl.li/bjihw> та співкування з представниками студентського самоврядування і випускниками підтверджує високий рівень колаборації навчання та наукових досліджень. Проте, ЕГ рекомендує активізувати публікаційну активність здобувачів.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

У відповідності до Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу, відбувається постійний моніторинг та перегляд освітніх програм <https://cutt.ly/НВІ5heF> на кафедральному (гарант ОП) та університетському рівнях (Сектор моніторингу якості освіти). Тематичні плани дисциплін постійно вдосконалюються на основі наукових досліджень і публікацій викладачів, участі у програмах академічної мобільності, зарубіжних стажуваннях, зокрема стажування професора А. Старостіної <http://surl.li/amcja> (Академічне товариство Міхала Балудянського (Словаччина)), доцента О.Пригари (Masaryk University, Чехія, 2022р.), д.е.н. Л.Пашук та доц. О.Булкот (Університет Мачерати, Італія, 2022р.) Викладачі вносять зміни у ОК також на основі власного професійного досвіду. ЕГ у онлайн спілкуванні з НПП встановила, що у контракти з працівниками прописується вимога періодичного оновлення структури робочих програм. Актуалізація ОК відбувається за результатами науково-педагогічної співпраці з зарубіжними ЗВО, запрошеними візит-професорами, лекціями

іноземних науковців, зокрема професора Є.Крочи Анджеліні (Університет Мачерати, Італія) (<http://surl.li/bfidf>), професора Е.Таволетті (<http://surl.li/aidmn>) (Університет Мачерати, Італія), професора Г.Стоуна (<http://surl.li/bfief>) (Університет Невади, США), спільними публікаціями із зарубіжними вченими. Сучасні практики і наукові досягнення знаходять відображення у вдосконаленні ОК за результатами проведення наукових заходів: на міжнародних бізнес-форумах EFBM'2019 та 2021 відбулися круглі столи із залученням представників міжнародного і національного бізнесу та академічної спільноти України, Італії, Польщі, Грузії, Китаю, Казахстану, за результатами яких визначено перспективи та напрямки вдосконалення змістовного наповнення ОП <http://surl.li/amsec> , <http://surl.li/aohnp> , <http://surl.li/hxfd> На онлайн зустрічі гарант ОП підтвердив систематичне оновлення ОК в якому враховуються інтереси та пропозиції всіх зацікавлених в освітньому процесі стрін, що в свою чергу було засвідчено роботодавцями на онлайн зустрічі з ЕГ.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація освітнього процесу забезпечується великою кількістю університетів-партнерів КНУТШ <https://cutt.ly/tBJOkJ5>, активною діяльністю відділів міжнародних зв'язків <https://cutt.ly/НВJОQСq> і академічної мобільності <https://cutt.ly/ІВ15JeU>. Активність НПП в контексті інтернаціоналізації підтверджується закордонними стажуваннями, академічною мобільністю та науковими дослідженнями, а саме - спільні наукові дослідження і публікації із зарубіжними вченими - проф. А.Старостіна, Яо.Фен <http://surl.li/bfifz> ; доц. Н.Кочкіна, Е.Таволетті <http://surl.li/bfigk>, доц. Н.Кочкіна, М.Ріккарді <http://surl.li/beknl> , <http://surl.li/bgmjw> ; участь в міжнародних зарубіжних конференціях, форумах, семінари <http://surl.li/bfiis> ;закордонні стажування викладачів <http://surl.li/bfijb> . У 2019 році участь у веденні занять з студентами взяли 47 вчених з 16 країн <http://surl.li/amksg> . НПП та здобувачам з локальної мережі університету відкритий безкоштовний доступ до ресурсів Scopus, WoS, Springer Nature, та надано тестовий доступ на пільгових умовах до 11 інших наук.-інформ. платформ, що забезпечує викладачам і студентам високий рівень інформованості щодо світових наукових доробок в галузі економіки <http://surl.li/aimyo>, що підтверджено на онлайн зустрічі ЕГ представником Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича та представниками студентського самоврядування. Матеріали звіту про самооцінювання, інформація представлена гарантом ОП Кузьмою О. Ю., НПП, здобувачами, випускниками, ознайомлення з публікаціями НПП підтверджують інтернаціоналізацію діяльності КНУТШ.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Застосування інтерактивних форматів навчання, добір їх форм та методів у відповідності до потреб ОК, своєчасність та повнота інформування учасників освітнього процесу, академічна свобода та студентоцентрованість КНУТШ, інтернаціоналізація діяльності ЗВО, своєчасне оновлення змісту освітніх програм забезпечують відповідність освітньої програми критерію 4.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкою стороною є недостатня публікаційна активність студентів та недостатній рівень їх участі в конкурсах наукових робіт та олімпіадах, що зумовлено реаліями пандемії та воєнного стану.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Методи та форми навчання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, академічної свободи та свободи слова, забезпечують досягнення задекларованих у ОП цілей та ПРН. Студенти мають вільний доступ до змісту ОК, критеріїв оцінювання. ОК своєчасно та якісно оновлюються, навчання та викладання поєднується з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. ЕГ вважає, що відповідність виконання умов критерію 4, з урахуванням несуттєвих недоліків, що зумовлені впливом незалежних від ЗВО обставин, відповідає рівню В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Відповідно до розд. 4 і 7 Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ (<http://surl.li/cyabs>), формами контрольних заходів, що застосовуються у навч-му процесі в межах цієї ОП, є поточний та підсумковий контроль (іспит, залік). Форми контрольних заходів та критерії оцінювання з конкретної ОК цієї ОП визначаються в РП. Відповідно до інструкції з заповнення РП (<http://surl.li/kqlb>) та п.3 Наказу (<http://surl.li/amiwb>) у РП для кожної ОК вказуються форми занять, контрольні заходи, методи оцінювання тощо, які будуть використані викладачем для забезпечення здобуття студентом відповідних ПРН, розкриваються рез-ти навчання у співвідношенні з методами контролю та їх часткою у підсумковій оцінці з ОК. Під час зустрічі з ЕГ Коваленко А., Унгурян М., Ткач С., Маркіна М. та Постол Р. підтвердили, що РП оприлюднюються НПП на сторінці ОП (<http://surl.li/bizcr>) для ознайомлення студентів на початку вивчення ОК. НПП, які викладають за цією ОП, зазначили, що більшість фахових ОК забезпечені авторськими навчально-метод. матеріалами де, у т.ч., містяться завдання для проведення контрольних заходів. Крім того, на сторінці кафедри є Методичні рекомендації до написання курсових робіт з ОК «Міжнар. економіка» та ОК «Міжнар. екон. діяльність України» з описом етапів виконання, вимогами до захисту та критеріями оцінювання (<http://surl.li/bfwdr>). НПП широко застосовуються різні ресурси та платформи: Google Classroom, Google Drive, Zoom, GoogleMeet, Telegram, GoogleDisc, GoogleDocuments, інші платформи для тестування, що інколи залучає здобувачів, хоча сприяє їх обізнаності та гнучкості. Порядок і методика проведення контролю визначено у Положенні про організацію осв. процесу. Під час карантинних заходів діє Тимчасовий порядок проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій диста-го навчання у КНУТШ (<http://surl.li/ipsg>). У звіті з СО було вказано, що здобувачі зазначили про доступність інформації щодо критеріїв оцінювання (<http://surl.li/anroz>) (результати опитування студентів усього ЕФ, бак. та маг. рівнів). Однак ЕГ з'ясовано, що відповідно до результатів дослідження, проведеного Навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень спільно з факультетом соціології, опитування студентів цієї ОП (http://econom.univ.kiev.ua/for_students/questionary/) здобувачі низько оцінили твердження «Інформація щодо змісту ОК та критеріїв оцінювання присутня у РП кожної з ОК, та є у вільному доступі» (-0,47), а також «На мою думку, оцінювання знань проходять прозоро та об'єктивно за визначеними критеріями» (0,25) (сер. бал оцінки за порядковою 7-членною шкалою в діапазоні від -3 до +3 (-3 «дуже негативна оцінка», 0 «нейтральна оцінка», а 3 «дуже позитивна оцінка»). Крім того, під час анкетування здобувачів освіти не практикується збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень, що унеможливило їх якісне покращення та вибірка цього анкетування є досить низькою – 4,58%.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 051 «Економіка» (<http://surl.li/betzk>), атестація випускників ОП «Міжнародна економіка» проводиться у формі комплексного підсумкового іспиту та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеню бакалавра з присвоєнням кваліфікації «бакалавр економіки» за освітньою програмою «Міжнародна економіка». Слід зазначити, що до 2020р. формою атестації здобувачів ОП, крім комплексного підсумкового іспиту, була також кваліфікаційна бакалаврська робота. Після виходу Стандарту, для приведення форм атестації здобувачів у відповідність з ним, на ОП прийнято рішення залишити лише комплексний підсумковий іспит.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Організація та проведення контрольних заходів у КНУТШ регулюється документами, що знаходяться у публічному доступі на сайті ЗВО, ЕФ, а також кафедри (<http://surl.li/bgyhq>): п.4 та п.7 «Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ» (<https://cutt.ly/KCUuxqn>), п.3.11 «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://cutt.ly/FOY92XN>), за умови карантинних обмежень – «Тимчасовим порядком проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання у КНУТШ» (<https://cutt.ly/dOY8KnH>), РП ОК (представлено методи та критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів). Під час зустрічі з ЕГ здобувачі, представники студентського самоврядування, а також НПП підтвердили, що об'єктивність оцінювання результатів навчання за цією ОП забезпечується дотриманням певних правил: оцінювання проводиться більш ніж одним НПП; письмові роботи студентів зберігаються протягом семестру; критерії та методи оцінювання, виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь тощо. Порядок вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ (<http://surl.li/bgyhw>) розкриває процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. На ОП прецедентів конфлікту інтересів не було. Порядок повторного проходження контрольних заходів здобувачами вищої освіти та оскарження ними процедури проведення, результатів контрольних заходів також обумовлюються «Положенням про організацію освітнього процесу в КНУТШ»

(<https://cutt.ly/KCUuxqn>) На цій ОП відбувалося повторне складання іспитів та заліків, проте лише четверо студентів 2 курсу (Детушев І., Надєєв І., Нікодон Д., Назаренко Г.) були відраховані за неуспішність. Крім того, Петкевич Г. подав у встановленому порядку апеляцію у зв'язку із незадовільною оцінкою за комплексний іспит. Призначена Ректором комісія розглянула скаргу за процедурою, передбаченою відповідною документацією КНУТШ, та відхилила цю апеляцію. У звіті з СО зазначено, що за результатами опитування студентів ОП, на питання щодо вчасності доведення інформації про форми контрольних заходів та критерії оцінювання 88% респондентів висловилися про високий та середній рівень показника (<http://surl.li/angroz>) (результати опитування студентів усього ЕФ, бак. та маг. рівнів). Однак ЕГ з'ясовано, що відповідно до результатів дослідження, проведеного Навч. лабораторією соц-х та осв-іх досл-нь спільно з факультетом соціології, опитування студентів цієї ОП (http://econom.univ.kiev.ua/for_students/questionary/), здобувачі низько оцінили твердження «Процедура оскарження результатів оцінювання (іспиту, заліку, захисту кваліфікаційної роботи) мені відома і зрозуміла» (-0,93), а також «Мені відома процедура своєчасного та оперативного розв'язання спірних питань» (-1) (сер. бал оцінки за шкалою в діапазоні від -3 до +3 (-3 «дуже негативна оцінка», 0 «нейтральна оцінка», а 3 «дуже позитивна оцінка»). Обидва опитування не досліджують питання зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У КНУТШ регламентація процедури, політики та стандартів дотримання академічної доброчесності представлено у документах: Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ (<https://cutt.ly/KCUuxqn>); Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ (<https://cutt.ly/FOY92XN>); Етичний кодекс університетської спільноти (<https://cutt.ly/3OUq1dg>); Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату в КНУТШ (<https://cutt.ly/4OUM6bG>). У ЗВО діє Положення про постійну комісію Вченої ради з питань етики (<http://surl.li/bhedv>), Порядок запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству в КНУТШ (<http://surl.li/daebx>). Крім того, 05 квітня 2021р. Вченою радою КНУТШ була прийнята Ухвала «Вимоги етичної компетентності та запобігання неетичної поведінки представників університетської спільноти» (<http://surl.li/anszz>). З 2019р. на кафедрі МЕМ діє комплексна система заходів запобігання академ. плагіату в наукових роботах (<http://surl.li/bhbjn>), створено доброчесне морально-етичне середовище науково-творчої діяльності, під час викладання ОК приділяється увага сутності, формам і методам уникнення академ. плагіату, надається перевага творчим завданням для перевірки знань студентів, а також використанню широкого перелік платформ для тестування – Google-форми, Classtime, для надання персоналізованих завдань – Google Classroom, електронна пошта тощо. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти цієї ОП передбачає: самостійне виконання завдань; посилення на джерела інформації, що використовується; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності тощо. Слід зазначити, що в 2018р. КНУТШ уклав угоду з використання системи виявлення плагіату Unicheck (<https://unicheck.com>), що також до 2020р. застосовувалася для перевірки кваліфікаційних бакалаврських робіт студентів цієї ОП. Наразі, згідно з Положенням (<http://surl.li/bhbix>), започатковано систему самоперевірки наукових праць (навчально-методичних робіт, статей, розділів до монографій, курсових робіт) на всі форми академічного плагіату за допомогою безкоштовних програм та онлайн сервісів (напр.: <http://surl.li/bheab>, <http://surl.li/bhead> тощо). КНУТШ активно популяризує академічну доброчесність, зокрема, є учасником проекту Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ від Американських Рад з міжнародної освіти, що об'єднує професійну спільноту освітян для обміну досвідом і співпраці задля підтримки академ. доброчесності і якості освіти (<http://surl.li/annct>). На ОП випадків виявлення порушення академічної доброчесності не було. Згідно з результатами опитування здобувачів ОП, їх обізнаність з принципами академічної доброчесності та наслідками їх порушення, правилами, процедурою перевірки курсових робіт на плагіат є досить високою (http://econom.univ.kiev.ua/for_students/questionary/).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Процедура проведення контрольних заходів, повторного їх проходження здобувачами вищої освіти, порядок оскарження процедури та результатів проведення в КНУТШ, а також процедура запобігання та вирішення конфлікту інтересів, дотримання академічної доброчесності регулюється низькою різними документами, що знаходяться у вільному доступі на сайті ЗВО. НППШ широко застосовуються різні ресурси та платформи: Google Classroom, Zoom, GoogleMeet, Telegram, Google-форми, Classtime інші платформи для тестування, що сприяє нарощенню гнучкості здобувачів вищої освіти за цією ОП. На ОП прецедентів конфлікту інтересів не було. Відбувалося повторне складання іспитів та заліків, проте лише четверо студентів 2 курсу були відраховані за неуспішність, а також було подано одну апеляцію у зв'язку із незадовільною оцінкою за комплексний іспит (дотримуючись процедури, передбаченою відповідною документацією КНУТШ, скаргу було розглянуто, а потім відхилено). Започатковано систему самоперевірки наукових праць (навчально-методичних робіт, статей, розділів до монографій, курсових робіт) на всі форми академічного плагіату за допомогою безкоштовних програм та онлайн сервісів На цій ОП випадків виявлення порушення академічної доброчесності не було. Згідно з результатами опитування здобувачів

ОП, їх обізнаність з принципами академічної доброчесності та наслідками їх порушення, правилами, процедурою перевірки курсових робіт на плагіат є досить високою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони та недоліки. На думку ЕГ, НПП цієї ОП надто диверсифікувала перелік інформаційних ресурсів та платформ для проведення занять та розміщення навчально-методичних матеріалів ОК, РП, проведення поточних та підсумкових контрольних заходів, результатів оцінювання, що, особливо, в умовах дистанційного навчання, часто плутає здобувачів. Крім того, у звіті з СО було використано результати опитування про доступність інформації щодо критеріїв оцінювання, вчасності доведення інформації про форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти усього ЕФ, бак. та маг. рівнів, тому є недоречним. Відповідно ж до результатів дослідження, проведеного Навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень спільно з факультетом соціології, опитування студентів цієї ОП здобувачі низько оцінили твердження щодо присутності критеріїв оцінювання у РП кожної з ОК, наявності їх у вільному доступі, прозорості та об'єктивності оцінювання знань за визначеними критеріями, відомості та зрозумілості процедура оскарження результатів оцінювання, а також своєчасного та оперативного розв'язання спірних питань. Крім того, під час анкетування здобувачів освіти не практикується збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень, що унеможлиблює їх якісне покращення. Досить низькою є вибірка цього анкетування (4,58%). Рекомендації. Запровадити єдину інформаційно-навчальну мережу КНУТШ, що значно підвищить обізнаність усіх здобувачів, у тому числі, щодо форм контрольних заходів та критеріїв їх оцінювання. Організувати участь більшої кількості респондентів-здобувачів вищої освіти за цією ОП в опитуваннях Навч. лабораторії соц-х та осв-іх досл-нь, щоб завдяки анкетуванню краще розуміти недоліки функціонування, забезпечення ОП та якомога швидше їх усувати. ЕГ рекомендує включити до анкетування питання щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання поточних та підсумкових результатів вивчення ОК.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП має значний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 5.2, 5.4. Крім того, враховуючи певну узгодженість за підкритерієм 5.1 та 5.3, голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Добір викладачів на ОП здійснюється за Порядком конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУТШ <http://surl.li/aoxyu>. Оголошення щодо проведення конкурсу, його термінів та умов вивіщується на офіційному сайті КНУТШ та факультету. Такий конкурс оголошується 2 рази на рік <http://surl.li/gtey>. Добір академічного персоналу для викладання ОК відбувається з урахуванням відповідності їх академічної кваліфікації та наявного досвіду професійної і наукової діяльності, що було підтверджено в процесі онлайн інтерв'ю ЕГ з гарантом ОП. Керівник відділу кадрів КНУТШ, повідомив ЕГ, що НПП для участі у конкурсному відборі, <https://cutt.ly/NBFbNmH>, повинні мати високу кваліфікацію та професійні характеристики, в окремих випадках для певних посад застосовуються додаткові вимоги, що зумовлює зростання якості залучених НПП. Для викладачів, що беруть участь в конкурсі вперше, пропонують провести пробне заняття, результати якого обговорюються на засіданні профільної кафедри.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний відбір НПП у КНУТШ регламентований Порядком проведення конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1863>), «Положенням про проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад» (<https://cutt.ly/cBFb61W>), Положенням про систему забезпечення якості

освіти та освітнього процесу в КНУТШ <https://cutt.ly/DUEE5Uj>, відбувається у відповідності до ЗУ “Про вищу освіту”. Оголошення про проведення конкурсу публікується на сайті ЗВО на сторінці Вченої Ради КНУТШ <http://senate.univ.kiev.ua/?cat=9> та в друкованих періодичних виданнях. В оголошенні перелічуються вакантні посади та вимоги до претендентів: відповідність освіти профілю кафедри, наявність наукового ступеня, вченого звання, досвід роботи, перелік публікацій. ЕГ під час онлайн спілкування з НПП та керівниками структурних підрозділів ЗВО встановила, що з метою забезпечення високого рівня якості освітнього процесу можуть бути встановлені додаткові конкурсні вимоги до претендентів, зокрема наявність сертифікатів про знання іноземної мови не нижче рівня B2. Для викладачів, що вперше претендують на заміщення вакантних посад передбачена процедура проведення відкритої лекції, якість якої обговорюється на засіданні профільної кафедри. ЗВО створив всі належні умови для забезпечення прозорості процедури конкурсного відбору НПП з високим рівнем професійних здібностей, що здатні генерувати та поширювати нові знання, використовувати інноваційні методи навчання. Онлайн інтерв'ю ЕГ з здобувачами та представниками студентського самоврядування підтвердило високий рівень підготовки НПП, що ведуть аудиторні заняття за освітньою програмою. ЕГ стверджує що процедура конкурсного відбору є прозорою та відкритою, а претенденти відповідають високим професійним вимогам.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

На освітній програмі сформована культура залучення роботодавців до освітнього процесу, яка формалізована у щорічних планах (<http://surl.li/apcbj>; <http://surl.li/bdsbn>), і реалізується у формах: підготовки кейсів на матеріалах компаній та їх обговорення на онлайн-заняттях (компанії Kohan, Dukat, Loreal, British American Tobacco, Raben тощо), тренінгів та лекцій-диспутів із залученням роботодавців (компанії Sirex, Lohika/Carpegini), виїзних занять (компанії «Оболонь», «Рабен Україна») (<http://surl.li/bdsmd>). Результати проведених занять висвітлюються у соціальних мережах та на сторінці кафедри (<http://surl.li/bdscm>; <http://surl.li/bdsjc>; <http://surl.li/aicrq>; <http://surl.li/bdsdl>). Також роботодавці виступають на бізнес-форумах, науково-практичних конференціях (<http://surl.li/ajkau>; <http://surl.li/iarl>; <http://surl.li/iark>) проводять бізнес-тренінгів з залученням випускників ОП (<http://surl.li/bdsbl>; <http://surl.li/bdskh>); презентують своїх компаній на Днях кар'єри і запрошують практику і стажування (<http://surl.li/aidcn>; <http://surl.li/bdsht>; <http://surl.li/bdsjj>; <http://surl.li/bdsiv>), зокрема Адвантер, Маркін Медіа Груп, ТЕХНОТЕК, Громадська організація «Об'єднання маркетологів України» (<http://surl.li/bjufn>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Положення про забезпечення якості освіти в КНУТШ <http://senate.univ.kiev.ua/?cat=8&paged=4> визначає процедуру залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до аудиторних занять за затвердженим планом <http://surl.li/aidmn>, <http://surl.li/aidmv>, <http://surl.li/amcag>, <http://surl.li/iawh>, <http://surl.li/iawj>, <http://surl.li/aidmd>, <http://surl.li/bdsdi>. На постійній основі викладають дисципліни професіонали-практики проф. А. Старостіна, проф. А. Длігач (<http://surl.li/bdsju>), доц. Т. Нагачевська, доц. Л. Пашук, які є викладачами кафедри. Представники бізнесу беруть участь в окремих аудиторних заняттях з дисциплін: «Ринкові дослідження» – керівник проекту комп. Lohika/Carpegini О. Кравченко (<http://surl.li/bdsid>), президент комп. Sirex О. Суворов (<http://surl.li/bdshy>), ринковий аналітик комп. NielsenUkraine Д. Чуприна (<http://surl.li/bdsll>), заступник директора та співзасновник Центру економічного відновлення Д. Ливч (<http://surl.li/bdskh>); «Міжнародна торгівля» – А. Битько (Офіс з розвитку підприємництва та експорту) (<http://surl.li/bdsmj>); «Міжнародні організації» – Президент Української асоціації Римського клубу В. Галасюк (<http://surl.li/bdsog>); «Економіка зарубіжних країн» – Керівник Центру економічного відновлення К. Криволап, що було підтверджено ЕГ в процесі онлайн інтерв'ю гарантом ОП та здобувачами та представниками студентського самоврядування.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У КНУТШ професійний розвиток викладачів регламентований Положенням про забезпечення якості освіти та освітнього процесу <https://cutt.ly/XODVwPE>, Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність <https://cutt.ly/vODVuDk> та Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1997>. Викладачі мають можливості підвищення кваліфікації за щорічним планом <http://surl.li/daqba>, <http://surl.li/beafa> шляхом проходження стажування та участю в програмах академічної мобільності (доц. Н.Кочкіна, доц. Є.Черняк за програмою Erasmus+), реалізації грантів (№ 09 ДП 040-01 з Університетом м. Дебрецен (Угорщина) щодо забезпечення економічної безпеки та управління ризиками). Інформаційна підтримка викладачів здійснюється через безкоштовний доступ з локальної мережі КНУТШ до міжнародних науково-інформаційних ресурсів і баз даних (Scopus, WoS, Springer Nature та ін.) <http://surl.li/aimyo>. На онлайн зустрічі ЕГ з НПП підтверджено сприяння ЗВО професійному розвитку

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У КНУТШ своєчасно та в повному обсязі здійснюється виплата надбавок за наукові ступені, вчені звання та безперервний стаж роботи, що було підтверджено ЕГ на онлайн зустрічі Малечею Г. П. – заступником головного бухгалтера та НПП. Для стимулювання викладацької майстерності в КНУТШ застосовуються методи матеріального та нематеріального стимулювання, що регламентуються Статутом ЗВО <https://cutt.ly/cODC9tL>, Положенням про систему якості освіти та освітнього процесу <https://cutt.ly/iODohoH>, Клективним договором КНУТШ <https://cutt.ly/fODolhB>, Розпорядженням про матеріальне заохочення <https://cutt.ly/SODobIT>. За публікації, що індексуються в наукометричних базах Scopus, Web of Science автори з числа НПП КНУТШ отримують премії, що було підтверджено в процесі онлайн спілкування ЕГ з Малечею Г. П. – заступником головного бухгалтера та Ігнатюк А. І. – деканом економічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка. За викладання іноземними мовами передбачені надбавки <https://cutt.ly/bOD2KmF>

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

НПП залучені даної ОП мають високу кваліфікацію, досвід науково-педагогічної роботи, наукові ступені та вчені звання, мають підтвержену високу публікаційну активність. Роботодавці, професіонали-практики та експерти залучені до розроблення та оновлення ОК, забезпечують ЗВО базами практики, долучаються до аудиторних занять та позааудиторних івентів. Участь роботодавців забезпечує формування кейсів, тренінгів та диспутів. Конкурсний відбір НПП є прозорий, чіткий та зрозумілий. Додаткові обґрунтовані вимоги забезпечують високу кваліфікацію залучених НПП кадрів, їх підготовку та підвищення кваліфікації. КНУТШ ефективно застосовує методи матеріального та морального стимулювання працівників. Особливістю ОП є участь в освітньому процесі НПП з досвідом роботи у бізнесі та у Бізнес-школі КНУ МВА, що забезпечує трансфер знань та практичного досвіду між ЗВО та бізнесом.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони не виявлені.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Процедури конкурсного відбору у ЗВО є чіткими, прозорими та зрозумілими, обґрунтовані додаткові вимоги до НПП забезпечують високу якість залучених працівників (знання іноземних мов, висока педагогічна майстерність, стажування та підвищення кваліфікації за профілем ОП). НПП мотивовані до вдосконалення професійної майстерності та розвитку. Роботодавці, експерти та випускники беруть участь в оновленні та розробленні ОК за ОП, розробленні кейсів, лекцій-диспутів та тренінгів чим заохочують кращі практики створення платформи поєднання знань, ідей та можливостей для ефективного навчання за ОП. Викладачі залучені до ОП мають значний досвід роботи у бізнесі та у Бізнес-школі КНУ МВА. Це дозволяє стверджувати відповідність ОП даному критерію з рівнем А

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

КНУТШ володіє достатньою матеріально-технічною базою для провадження освітньої діяльності. Під час огляду матеріально-технічної бази було встановлено наявність достатньої кількості аудиторій для контингенту 330 осіб, які навчаються на освітній програмі «Міжнародна економіка». Навчальні аудиторії обладнані мультимедійними засобами, а в разі відсутності в є можливість встановити в аудиторії переносний проектор. Є комп'ютерні класи. КНУТШ має достатні фінансові ресурси для забезпечення навчання здобувачів. У 2021 році загальний бюджет КНУТШ склав 2,642 млрд грн (bit.ly/3EuOnMi). На 2022 рік було заплановано 1,6 млн грн на відрядження та практику студентів, 2,7 млн грн на придбання обладнання та 2,6 млн грн на капітальний ремонт, будівництво та

реконструкцію. КНУТШ здійснює прозорі закупівлі необхідних товарів і послуг та інформує про це на веб-сайті (bit.ly/3CnXSdD). Наукова бібліотека ім. М. Максимовича забезпечує доступ здобувачів до навчальної та методичної літератури. Бібліотечні фонди поповнюються кожного місяця (bit.ly/3TcrfGI). На зустрічі 7 заступник директора з інформаційно-методичної роботи Канєвська С. зауважила, що кілька разів на рік викладачі формують пропозиції до закупівель літератури. Так у 2021 році було закуплено 732 примірники книг, у 2020 – 595, 2019 – 678 примірників книг для економічних спеціальностей. Також бібліотечні фонди поповнюються з видавництва КНУТШ та дарунків від фізичних та юридичних осіб. КНУТШ передплачує періодичні видання України, в тому числі й економічні (<https://bit.ly/3MsuIys>). Викладачі, які забезпечують освітні компоненти публікують підручники та посібники (<https://bit.ly/3fUAlQd>). На сайті факультету для студентів розміщуються методичні рекомендації щодо написання курсових робіт (<https://bit.ly/3VftCKJ>). Робочі програми навчальних дисциплін розміщуються на сайті факультету (<https://bit.ly/3MreaXF>), проте для 2022/2023 навчального року робочі програми відсутні. На зустрічі 2 здобувачка Маркіна Марія зазначила, що дистанційне навчання за програмою організоване за допомогою сервісів Google: Classroom, Sites, Spreadsheet. На резервній зустрічі 1 Гарант програми Кузьома продемонструвала приклад гугл класу з курсу Міжнародна економіка, де розміщено навчально-методичні матеріали для курсу. Здобувачі можуть користуватись безкоштовною ліцензією MS Office 365. Деканат факультету користується сервісом Triton, який дозволяє відображувати в особистих кабінетах здобувачів інформацію про їх оцінки на поточну сесію (зазначила на резервній зустрічі працівник деканату Малік А.). Студентське самоврядування має власні фінансові ресурси та може витратити на значущі для студентства заходи.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Відповідно до Правил внутрішнього розпорядку КНУТШ (розділ IV) студенти мають право на користування навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою та оздоровчою базою КНУТШ (<https://bit.ly/3goT8mN>). Відповідно до Статуту КНУТШ (пункт 7.9) здобувачі мають право на користування бібліотекою, інформаційними фондами, навчальною, науковою, виробничою, спортивною, культурно-освітньою, побутовою та оздоровчою базами КНУТШ. У Статуті КНУТШ (bit.ly/3gMXDEe) визначено, що працівники КНУТШ мають право на безкоштовне користування навчальними, науковими та іншими приміщеннями і обладнаннями КНУТШ для здійснення занять спортом, проведення культурних заходів, навчально-виховної та науково-дослідної роботи. Під час огляду матеріально-технічної бази встановлено, що здобувачі та викладачі мають доступ до навчальних аудиторій у вільний від занять час. Здобувачам надається безкоштовний доступ до ліцензійного програмного забезпечення. На зустрічі 2 здобувачі зазначили, що вони мають доступ до бібліотечних ресурсів як при факультетах так і Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича та інших ресурсів, необхідних для навчальної чи наукової діяльності. Бібліотека здійснює електронну доставку документів та надає доступ до баз CUL online, The New York Times, База SCOPUS, База ScienceDirect, База Web of Science, Бази EBSCO, Access Medicine та інші (bit.ly/3zejYoL). В гуртожитку здобувачі мають безоплатний доступ до спортивної зали та до бібліотеки (із записом на вахті). Здобувачі можуть користуватись послугами Психологічної служби університету безкоштовно.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Нормативна база КНУТШ закріплює права учасників освітнього процесу на безпечне для життя та здоров'я освітнє середовище. Відповідно до Статуту, КНУТШ забезпечує дотримання безпечних умов здійснення освітньої, наукової і господарської діяльності (пункт 4.3), а здобувачі мають право на безпечні та нешкідливі умови навчання, праці та побуту (пункт 7.9). Під час огляду матеріально-технічної бази встановлено, що навчальні аудиторії достатньо освітлені, просторі, обладнані кондиціонерами, вогнегасниками, інформаційними вивісками щодо пожежної безпеки. В коридорах навчального корпусу розміщені плани евакуації, пожежні гідранти, інформаційні стрілки до укриття, урни для використаних масок та рукавичок. На вході до корпусу розміщені дезінфектори. Під час карантину КНУТШ вносив зміни до правил розпорядку відповідними наказами, які є оприлюднені на сайті (bit.ly/3ухорНА, bit.ly/3fYQVth, bit.ly/3CnY5NX). Під час огляду матеріально-технічної бази встановлено, що КНУТШ дотримується правил проти епідеміологічної, протипожежної, цивільної безпеки. На вході до корпусу та гуртожитку розміщуються дезінфектори а по корпусу розміщені урни для використаних масок та рукавичок. КНУТШ реагував на зміни карантинних норм відповідними наказами та змінював засади формування розкладів занять (bit.ly/3ухорНА, bit.ly/3fYQVth, bit.ly/3CnY5NX). Під час повітряної тривоги користуватись ліфтами заборонено. У корпусах та гуртожитках облаштовані укриття з запасом води. Під час повітряної тривоги учасники освітнього процесу знаходяться в укриттях. КНУТШ турбується про морально-психологічні аспекти інформаційної безпеки в умовах кризових ситуацій: відповідною ухвалою від 5 вересня 2022 року було визначено комплекс заходів для підвищення морально-психологічного стану учасників освітнього середовища в умовах дезінформації (<https://bit.ly/3TdwYMr>). Для забезпечення радіаційної безпеки відбулась доповідь «Екологічні загрози на території України в умовах воєнного стану» на засіданні Вченої ради від 11.04.2022 року директорки ННЦ радіаційної безпеки КНУТШ Л.І. Асламової (<https://bit.ly/3VlJToI>). Навчальні аудиторії комфортні, є спеціалізовані аудиторії (Bloomberg, Genesis, Дія.Бізнес), конференц-зали. У коридорах є куточки з диванами та кріслами для відпочинку. Для учасників освітнього процесу облаштована їдальня. В гуртожитку є кімната відпочинку з мультимедійною апаратурою, пральна кімната, тренажерна зала. Здобувачі можуть користуватись послугами психологічної служби, яка здійснює інформаційно-просвітницьку, консультативну та дослідну діяльності (як пояснила провідний фахівець психологічної служби Парфенюк Т. на зустрічі 8). Також для учасників освітнього процесу функціонує

Університетська клініка (<https://clinic.knu.ua/>). Забезпечуються можливості дозвілля здобувачів (bit.ly/3RRAVp5). Освітнє середовище в КНУТШ є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти та дозволяє задовольнити їх потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Основою організаційної підтримки здобувачів є сайт КНУТШ (<https://www.univ.kiev.ua/>) та сайт Економічного факультету (<https://economy.univ.kiev.ua/>). На сайті факультету у розділі «Студенту» розміщується інформація про організацію навчального процесу, розклад занять та екзаменів, дисципліни вільного вибору, методичне забезпечення навчальних дисциплін, інформація про практику та стажування. Актуальні анонси заходів розміщуються на сторінці факультету у Facebook (bit.ly/3ExlOhA). На зустрічі 2 здобувачка Коваленко А. зазначив, що методичне забезпечення студенти отримують здебільшого через гугл класрум або на електронну пошту. За словами Унгуряна М. здобувачі отримують свої оцінки індивідуально через гугл класрум або на пошту (за згодою здобувача оцінки можуть оголошувати на загал), а фінальні оцінки розміщуються на університетській платформі «Triton». Маркіна М. зауважила, що у здобувачів регулярно запитують зворотній зв'язок щодо якості викладання дисциплін та інших питань. Положенням про кураторство КНУТШ (bit.ly/3RRB5gb) визначені обов'язки кураторів академічних груп: роз'яснення принципів організації освітнього процесу, правил внутрішнього розпорядку, правил проживання в гуртожитках, координація взаємодії студентів зі структурними підрозділами факультету чи КНУТШ. Інформацію про кураторів та виховну роботу зі студентами освітньої програми можна знайти на сайті (bit.ly/3rMY814). Відділ сприяння працевлаштуванню (<http://jobs.knu.ua/>) публікує інформацію про вакантні посади, анонси заходів, які проводяться в КНУТШ та за його межами для допомоги в працевлаштуванні (чат Telegram @univwork). Сприянням працевлаштуванню займається додатково Рада роботодавців (bit.ly/3RRtA8E). При Економічному факультеті функціонує Центр кар'єри та працевлаштування економічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка та Центр Дія.Бізнес. Для психологічної підтримки існують декілька каналів зв'язку з Психологічною службою: інформаційні канали у Telegram, Facebook, Instagram, YouTube, Twitter; чати зв'язку з психологом у Telegram, чат емоційної підтримки «Helper Hub» у Telegram, запис на консультацію за допомогою гугл-форм, телефон та електронні пошти служби. КНУТШ інформує про анонси заходів на веб-сайті КНУТШ та сторінці Facebook. КНУТШ забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Статутом КНУТШ зафіксоване право здобувачів на безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я (для осіб з особливими освітніми потребами). Додаткові норми щодо забезпечення права на освіту особами з особливими освітніми потребами зосереджені у: Порядку супроводу осіб з інвалідністю (bit.ly/3SQLp9p), Концепції розвитку інклюзивної освіти "Університету рівних можливостей" (bit.ly/3rLaUNj), Пам'ятці про правила комунікації із людьми з інвалідністю (bit.ly/3rIQW5M). КНУТШ керується Концепцією розвитку інклюзивної освіти «Університет рівних можливостей», відповідно до якої КНУТШ має забезпечити доступність і якість освітніх послуг усім суб'єктам освітнього процесу, зокрема й особам з особливими освітніми потребами. В разі прибуття на КПП особи, що потребує допомоги, черговий Відділу охорони та безпеки КНУТШ з'ясовує мету візиту, повідомляє відповідальну особу в залежності від мети візиту. Надалі керівник відповідного підрозділу прибуває особисто або забезпечує прибуття працівника підрозділу та відповідно консультує чи здійснює допомогу особі в залежності від мети візиту. Після завершення візиту черговий Відділу охорони супроводжує цю особу до виходу з КНУТШ. Додатково, Пам'ятка Про правила комунікації із людьми з інвалідністю дозволяє учасникам освітнього процесу краще зрозуміти людей з особливими потребами та містить практичні поради з комунікації з такими особами та їх супроводу. На зустрічі 1 проректор з науково-педагогічної роботи Гожик А. зауважив, що КНУТШ виконує Державні будівельні норми щодо забезпечення доступу осіб з особливими освітніми потребами, а враховуючи останні виклики розпочав пристосування обладнання для осіб з особливими освітніми потребами. Під час огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано наявність пандусів біля навчального корпусу, наявності просторих ліфтів, туалетних кімнат, облаштованих для осіб з особливими освітніми потребами. Під час огляду гуртожитку встановлено, що Гуртожиток 10 не обладнаний пандусами для осіб з інвалідністю. Красота О. пояснила, що поки що особи з особливими освітніми потребами на освітній програмі не навчаються, та в разі появи таких осіб їх можна буде поселити в інші гуртожитки, які обладнані відповідними архітектурними елементами. КНУТШ створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У КНУТШ розроблена система норм, які регулюють політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій: Положення про організацію освітнього процесу (bit.ly/3rMgU8M), Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (bit.ly/3TcY71S), Етичний кодекс університетської спільноти (bit.ly/3emLBhG), Порядок запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству (bit.ly/3Et3o2V), Порядок вирішення конфліктних ситуацій (bit.ly/3fWU3oi). Відповідно до інформації про роботу Вченої ради від 03 жовтня 2022 року (bit.ly/3MjHvDv), в КНУТШ було затверджене Положення про забезпечення дотримання академічної доброчесності. На зустрічі 1 проректор з науково-педагогічної роботи Гожик А. зазначив, що дане положення містить порядок вирішення конфліктних ситуацій стосовно академічної доброчесності. Проте, на час проведення експертизи Положення ще не було опубліковане на веб-сайті. На зустрічі 1 Гожик А. підтвердив готовність КНУТШ розглядати звернення від учасників освітнього процесу, продемонструвавши відкритість та прозорість політики КНУТШ стосовно розгляду скарг. Під час зустрічі зі студентським самоврядуванням було встановлено, що Профбюро та Студентський парламент розробили анонімний чат-бот у Telegram, куди можуть звернутись студенти зі своїми скаргами і студентське самоврядування допомагає вирішувати такі скарги. Відповідно до нормативних документів скарги розглядають керівники структурних підрозділів, які можуть порушити питання перед керівництвом КНУТШ щодо розгляду скарги на засідання Постійної комісії Вченої ради з питань етики. Рішення комісії мають рекомендаційний характер і остаточне рішення приймає керівництво КНУТШ. Процедура захисту прав учасників освітнього процесу стосовно корупційних діянь описана у Антикоруційній програмі КНУТШ (bit.ly/3T7dVUx). Даною програмою описані чіткі правила повідомлення про корупцію та порядок розгляду таких повідомлень. На сайті (bit.ly/3Mk1Mc2) розміщена інформація з контактами куди потрібно звертатись стосовно корупції. Вирішення конфліктних ситуацій в носить багаторівневий характер, а політика та процедури чіткі та зрозумілі.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Під час реалізації освітньої програми Міжнародна економіка на високому рівні організоване освітнє середовище, яке у повному обсязі забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання. Повна забезпеченість різноплановими, в тому числі спеціалізованими навчальними аудиторіями (Дія.Бізнес, Genesis, Bloomberg) створює простір для формування у здобувачів креативного мислення. Найявний бібліотечний фонд, його постійне оновлення, публікації викладачами власних навчальних та методичних матеріалів, безоплатний доступ до наукових баз даних дозволяє на високому рівні навчатись та проводити наукові дослідження. Широка організаційна, освітня, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка, забезпечена гарантом програми, кафедрами, Економічним факультетом та КНУТШ дозволяє формувати всесторонньо розвинутих фахівців з високим рівнем культури та соціальної активності. КНУТШ на високому рівні організовує безпеку освітнього середовища, вчасно реагує на негативні зовнішні та внутрішні впливи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Відсутні

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

При реалізації освітньої програми Міжнародна економіка, за показниками критерію 7 КНУТШ продемонстрував взірцевий характер організації освітнього середовища, яке здатне задовольнити потреби всіх учасників освітнього процесу, в тому числі осіб з особливими освітніми потребами. Найявний аудиторний фонд, співпраця з представниками держави і бізнесу в організації навчальних класів, приміщення для спортивної, соціальної, виховної діяльності та відпочинку. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми у вільному доступі для здобувачів. Високий рівень комунікації між здобувачами та викладачами і адміністрацією. Впевнена та планомірна розбудова інклюзивного середовища. Організація епідеміологічної, пожежної та цивільної та радіаційної безпеки. Взірцевою практикою є організація курсів та факультативів з надання домедичної допомоги. Найявність взірцевих практик організації освітнього середовища і забезпечення здобувачів матеріальними ресурсами, та відсутність слабких сторін та недоліків дозволяють експертній групі зробити висновок, що забезпечення критерію 7 на освітній програмі відповідає рівню А.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Норми, які визначають процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП у КНУТШ, визначено у документах: Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<http://surl.li/agxst>), Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/cyabs>), Тимчасовий порядок розроблення, розгляду і затвердження ОП/ОНП: Наказ ректора (<http://surl.li/iprl>), Про запрошення в освітній та інформаційний процес форм опису ОП/ОНП, структурних вимог до інформаційного пакету, форм РНП ОК і форми представлення інформації про кваліфікацію НПП: Наказ ректора (<http://surl.li/iprk>), Про внесення змін до наказу в частині затвердження форми опису ОП/ОНП: Наказ ректора (<http://surl.li/kgfr>), Тимчасовий порядок розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих ОП: Наказ ректора (<http://surl.li/ipue>), Щодо підготовки описів ОП до затвердження: Лист заступникам деканів факультетів/заступникам директорів інститутів з навчальної роботи, головам НМК факультетів/інститутів (<http://surl.li/aphns>). Нормами документів КНУТШ (перераховані вище) визначено такий порядок внесення змін до ОП: ініціювання розроблення змін; розроблення проєкту змін до ОП; оприлюднення проєкту змін до ОП на сайті структурного підрозділу; розгляд пропозицій щодо внесення змін на рівні структурного підрозділу; розроблення та затвердження нової редакції ОП; розгляд пропозицій щодо внесення змін на рівні ЗВО; оприлюднення нової редакції опису ОП. Процедурами КНУТШ визначено низку підстав для внесення змін до ОП: зміни у нормативних документах, результати внутрішнього моніторингу якості освіти, рішення Вченої ради ЗВО, рекомендації основних потенційних роботодавців, мотивоване звернення здобувачів освіти за даною ОП, рекомендації органів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти тощо. Система контролю якості у КНУТШ передбачає щорічне обговорення результатів локального моніторингу ОП НМК та ВР ЕФ. Врахувати результати попередніх акредитацій суміжних програм та спеціальностей в процесі перегляду ОП дозволяє створений КНУТШ репозиторій акредитаційних справ (<http://surl.li/bcwui>). Суттєві зміни до цієї ОП вносились в результаті прийняття Стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня спеціальності 051 «Економіка» (наказом МОН України №1244 від 13.11.2018 р.). У травні 2020 р. прийнята нова редакція ОП (<http://surl.li/blddh>), де уточнено цілі та завдання ОП, відкориговані компетентності, ПРН, скасована кваліфікаційна робота бакалавра, а кредити, що вивільнилися, спрямовано на посилення практичної підготовки здобувачів: збільшено кредити на виробничу практику, вибірковий блок фахових дисциплін. У березні 2021 р. знову оновлено опис ОП (<http://surl.li/bdafa>) з урахуванням пропозицій здобувачів освіти, роботодавців, вимог ринку праці: вилучено курсову роботу з «Ринкових досліджень», введено обов'язкову дисципліну «Діджиталізація міжнародної економіки». Останні зміни до ОП внесені на початку 2022 р.: відкориговано назви професійної кваліфікації відповідно до змін Класифікатора професій (<http://surl.li/cziud>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У звіті з СО зазначено, під час фокус-групи підтверджено гарантом ОП Кузьомою О., що вона збирає та узагальнює пропозиції здобувачів вищої освіти при перегляді цієї ОП шляхом періодичних опитувань, фокус-груп, круглих столів. Тривалою практикою є залучення студентського самоврядування до внутрішнього забезпечення якості ОП, що унормовується документами КНУТШ та ЕФ. Представники студентів в органах самоврядування (Студпарламенті КНУТШ та факультету (СПЕФ) (<http://surl.li/ajqkh>)) як члени Науково-методичної Ради (<http://surl.li/ajqqk>) ініціюють розгляд питань і вносять пропозиції щодо формування системи забезпечення якості освіти, удосконалення РП тощо. Процедурами внутрішнього забезпечення якості ОП передбачено можливість для здобувачів вносити зміни до порядку обрання вибіркових ОК. Студенти цієї ОП є активними учасниками СПЕФ: А.Семенюк – секретар Голови, Я.Косенко та В.Литвиненко очолюють його департаменти. Включення здобувачів цієї ОП у роботу структурних підрозділів КНУТШ дозволяє представникам здобувачів презентувати широкий спектр очікувань студентів, їх бачення напрямів удосконалення ОП. Зустрічі зі здобувачами у форматі фокус-груп є дієвим механізмом отримання зворотного зв'язку від студентства (<http://surl.li/bjiyn>, <http://surl.li/beyfc>). 30.09.2021 р. під час чергової розширеної зустрічі керівництва кафедри МЕМ зі студентами ОП обговорено питання їхньої залученості до акредитаційного процесу як рівноправних партнерів (<http://surl.li/bexzm>). Важливою складовою моніторингу якості освіти є система опитування студентів щодо змісту ОП, проєктування навчального процесу й викладання, що реалізується на рівні ЗВО (<http://surl.li/ajqrd>, <http://surl.li/czkks>), факультету (<http://surl.li/anroz>) і кафедри (<http://surl.li/bjqxn>). Опрацювання результатів анкетування проводиться Лабораторією соціологічних досліджень, анкети розробляються відділом забезпечення якості освіти КНУТШ у співпраці з гарантом ОП. На жаль, на сайті кафедри саме для цієї ОП представлено звіт за підсумками опитування лише за 2022 р. <http://econom.univ.kiev.ua/departments/ieam/stakeholder-survey/>. В опитуванні http://econom.univ.kiev.ua/for_students/questionary/ взяли участь лише 4,58% респондентів. Крім того, під час перегляду звіту за результатами опитування ЕГ виявила, що в ході анкетування не зібрано інформацію щодо пропозицій здобувачів цієї ОП з її покращення (http://econom.univ.kiev.ua/for_students/questionary/, <http://surl.li/anroz>, <http://surl.li/bjqxn>). ЕГ рекомендує включати відкриті питання та висвітлювати пропозиції здобувачів цієї ОП в усіх анкетах та звітах, а також уникати складних питань в анкетах, до прикладу: “Відгуки здобувачів освіти враховуються керівництвом факультету та викладачами для покращення освітньої програми” (декілька питань в 1).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Перегляд ОП здійснюється у співпраці з роботодавцями: їх роботі у Експертній раді роботодавців та випускників ЕФ та КНУТШ (<http://surl.li/ahqzn>), на періодичних зустрічах, конференціях і форумах (<http://surl.li/ajqhe>), залученні до навч. процесу, рецензування ОП. Так, 18.05.2021р. відбулася зустріч учасників Експертної ради з деканом, де обговорювався зміст ОП (<http://surl.li/ajqgi>), 26.10.2021р. відбулися установчі збори Ради роботодавців КНУТШ (<http://surl.li/annuj>). На економ. факультеті у лист. 2021р. відбулися Глобальний тиждень підприємництва в центрі Дія.Бізнес (<http://surl.li/bjivc>) та онлайн-лекції від компанії «Делойт» (<http://surl.li/bahva>), у грудні 2020р. – вебінари з актуальних питань підприємництва й оптимізації бізнес-процесів від компанії Signy i School of ME (<http://surl.li/bjixi>). Має системний характер співпраця кафедри МЕМ з роботодавцями з метою удосконалення ОП (п.6.2 (<http://surl.li/apcbj>)), у квітні 2021р. проведено спільне засідання з питань удосконалення ОП (<http://surl.li/aohxj>). Викладачі-практики проф. А.Длігач (СЕО Advanter Group), д.е.н. Л.Пашук (президент К.Fund) викладають відповідно «Економіка зарубіжних країн» та «Міжнародні організації». Роботодавці керують виробничою практикою студентів, курсовими роботами (А.Гайдуцький), рецензують ОП (М.Дідківський (<http://surl.li/bheet>)). Кафедра проводить періодичні опитування роботодавців, результати яких обговорюються на засіданні кафедри та враховуються при перегляді ОП (<http://surl.li/ajqjm>). Слід зазначити, що під час фокус-груп з ЕГ О.Дьоміна, виконавчий директор ГО «Об'єднання маркетологів України»; О.Кравченко, Senior Data Science Engineer, компанія Lohika/Cargemini; В.Ліщук, начальник Департаменту майнових відносин НЕК «Укренерго», підтвердили наявність тісної взаємодії з кафедрою МЕМ щодо цієї ОПП, що також відзначили здобувачі.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Слід зазначити, що на ОС «Магістр» ОП «МЕ» вчиться 85-90% випускників цієї ОПП. Всі аспіранти кафедри за спеціальністю 051 і 5 викладачів є її випускниками. Кафедрою МЕМ налагоджено низка каналів комунікації з випускниками для отримання інформації щодо кар'єрного шляху та працевлаштування: запрошення до участі у роботі Експертної ради роботодавців та випускників ЕФ, різні заходи на ЕФ, через соцмережі, Alumni club EF, опитування. Через Facebook-сторінку кафедри МЕМ встановлюється зворотній зв'язок з випускниками ОП (<http://surl.li/bdskh>). Щорічно проводяться ярмарки вакансій «День кар'єри ECONOMICS», де здобувачі ОП мають можливість отримати інформацію про умови працевлаштування в провідних компаніях (<http://surl.li/aidcn>). Кафедра залучає видатних випускників до навчального процесу, участі у конференціях. Ф.Шароян – керівн. від маркетингу, SMART HOLDING, Фонд Тактичних Інвестицій, О.Кравченко – Senior data science engineer, Lohika, К.Жабська (НБУ), І.Желдак (Bayadera Group), Яо Фен (Su Zhou Phenixcity Media Company) брали участь у роботі Форумів EFBM'2019, 2021, де студенти ознайомилися з їх професійним досвідом (<http://surl.li/ajqhe>). Приклади успішної кар'єри випускників: Д.Шведь – СЕО комп. Reface (<http://surl.li/beyng>), Н.Пластовець – Manager IT Commercial systems (Philip Morris International), В.Варський – Senior consultant (Simon-Kucher&Partners, Luxembourg), Л.Дунаєва – Senior Research Analyst (CBRE Ukraine). У ході зустрічі з ЕГ випускники цієї ОПП: О.Дьоміна, О.Кравченко, В.Ліщук, розповіли, що співпраця з кафедрою МЕМ, ЕФ та здобувачами вищої освіти за цією ОП є досить активною та систематичною.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності в КНУТШ регламентується: Тимчасовим порядком розроблення, розгляду і затвердження освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм (<http://surl.li/iprl>), Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<https://cutt.ly/5TtIwAy>), Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/bEXxjht>). Кафедра МЕМ та ЕФ ініціюють проведення опитування різних груп стейхолдерів за цією ОП, що було підтверджено в ході зустрічей з фокус-групами та сформовано окремі рекомендації ЕГ щодо підвищення рівня якості анкетування (представлено у попередніх пунктах звіту). За результатами функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти протягом періоду функціонування цієї ОП кафедрою МЕМ було виявлено резерви її розвитку, що дозволило покращити окремі складові ОП, а саме: - враховуючи вимоги інформатизації та здобувачів вищої освіти, факультетом суттєво покращено матеріально-технічне середовище освітнього процесу (відкриття інноваційного центру «Дія.Бізнес» (<http://surl.li/apjyn>), доступ до бібліотеки з бізнес-літературою тощо (<http://surl.li/bcxfr>, <http://surl.li/amchg>); - задля вдосконалення мовної підготовки за пропозиціями студентів впроваджено курс професійної англійської мови, який зорієнтовано на проблематику вибіркового блоку фахових дисциплін (Upper-Intermediate Business English in International Trade у кластері «Міжнародна торгівля» та Upper-Intermediate Business English in International Investment у кластері «Міжнародна інвестиційна діяльність»); - для врахування сучасних тенденцій діджиталізації економіки: а) кафедрою МЕМ прийнято рішення враховувати цей аспект при розробці РП фахових ОК у 2021/2022 н.р. (<http://surl.li/bizcr>) (напр., в ОК «Міжнародні фінанси» введено тему: «Діджиталізація міжнародних фінансів»; в ОК «Ринкові дослідження» у темі з вивчається, у т.ч., використання діджитал-інструментів в процесі збору міжнародної маркетингової інформації); б) введено обов'язкову дисципліну «Діджиталізація міжнародної економіки»; - за результатами моніторингу ступеню завантаженості здобувачів вилучено курсову роботу з дисципліни «Ринкові дослідження» та переведено її у формат індивідуального проекту; - для посилення практичної підготовки збільшено кількість кредитів на виробничу практику (10 кредитів); - вирішено враховувати в межах ОК цієї ОП необхідності формування особистісних та соціальних компетентностей (<http://surl.li/bjijn>).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Для аналізу результатів зовнішньої оцінки якості навчального процесу у КНУТШ створено репозиторій акредитаційних справ (<http://surl.li/bfokw>). Щорічно Вчена рада КНУТШ узагальнює результати акредитацій (Ухвали Вченої ради 2019/2020 н.р. – 02.11.2020 р.; 2020/2021 н.р. – 01.11.2021 р.), з якими ознайомлюється кафедра. Регулярно наповнюється сторінка відділу забезпечення якості у Facebook (<http://surl.li/ajqpt>). Сторінка кафедри МЕМ містить вкладку «Нормативне забезпечення», де розміщені посилання на документи, що регламентують навчальний процес у КНУТШ (<http://surl.li/bfolc>). Під час фокус-груп керівництво та адміністративний персонал КНУТШ, ЕФ, гарант цієї ОП підтвердили цю інформацію. О.Кузьома зазначила, що з огляду на двадцятирічну історію існування цієї ОП, вона неодноразово проходила процедури акредитації (остання – у 2012р.) (<http://surl.li/bfojt>) за результатами яких ініційовано зорієнтованість НДР НПП на ОК, що ними викладаються, подальше нарощування публікацій у МНБД, поповнення бібліотеки сучасними англійськими виданнями, ширше використання програмних продуктів в межах ОК, забезпечення ОК кейсами за даними роботодавців-партнерів кафедри МЕМ. У 2020-2022 рр. кафедрою МЕМ акредитовано 6 програм за новою системою (у хронологічному порядку): спеціальність 075, магістр, ОП «Маркетинг», 2020р. (<http://surl.li/bfoka>); спеціальність 075, PhD, ОП «Маркетинг», 2020р. (<http://surl.li/bfokb>); спеціальність 051, PhD, ОП «Економіка», 2020р. (зразкова акредитація, <http://surl.li/bfoke>); спеціальність 075, магістр, ОП «Бізнес-адміністрування і консультування...», 2021р. (зразкова акредитація, <http://surl.li/bfokf>); спеціальність 051, магістр, ОП «Міжнародна економіка», 2022р. (<http://surl.li/dahul>, <http://surl.li/dahvx>). У звіті з СО зазначено, що оскільки ці програми реалізуються на кафедрі МЕМ та є складовою системи lifelong learning підготовки фахівців з економіки та управління, їхні результати враховано для вдосконалення цієї ОП через: реалізацію можливості врахування результатів неформальної освіти (результати навчання здобувачів на тренінгах платформ Prometheus та Coursera враховуються викладачами у підсумковому балі з дисципліни «Глобальні стратегії ТНК»; рішення кафедри МЕМ щодо відображення питань добросовістності у РП ОК, особливо при виконанні контрольних, самостійних робіт, індивідуальних проєктів; спрямування кадрової політики кафедри МЕМ на залучення найбільш здібних випускників ОП до викладання (випускники ОП доц. О. Булкот, доц. Є. Черняк, ас. Я. Дербеньова, ас. Д. Коваленко, ас. Л. Ярош-Дмитренко захистили дисертації та стали викладачами на ОП). Разом з тим, ЕГ рекомендує звернути увагу на рекомендації щодо удосконалення окремих елементів опитування стейкхолдерів за результатами акредитації ОП 051 «Економіка» магістерського рівня ЕФ, що були проведені в кінці 2021 на початку 2022 років.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

О.Кузьома, гарант цієї ОП, у ході спілкування з ЕГ розповіла, що представники НПП залучені до процесу внутрішнього забезпечення якості ОП, як члени Вченої Ради, члени комісії з питань організації освітнього процесу, бюджетно-фінансової комісії, спеціально створених робочих груп та експертних комісій НМР КНУТШ та НМК факультету. Вони залучені до розробки методичних вимог до ОП, експертизи РП ОК, рецензування підручників та інших навчальних матеріалів до друку, надання рекомендацій щодо використання інноваційних технологій та поширення кращого досвіду організації освітнього процесу. Крім того, участь НПП у процесах внутрішнього забезпечення якості ОП передбачає модульне викладання ОК НПП різних кафедр КНУТШ, взаємне рецензування навчально-методичних матеріалів, відвідування відкритих лекцій, проведення спільних міжкафедральних науково-методичних семінарів. Значно підвищують якість ОП програми міжнародної мобільності НПП. За програмою «Visiting Professor» професори з Італії та США проводили заняття для здобувачів ОП, мали спільні наукові й методичні публікації (<http://surl.li/aidmn>, <http://surl.li/bfidf>, <http://surl.li/bfief>). Обмін досвідом викладання ОК програми відбувся на круглих столах «Забезпечення якості університетської освіти...» (<http://surl.li/bfomc>), «Шляхи посилення якості вищої освіти...» (<http://surl.li/hxfd>), панельних дискусіях форуму ЕФВМ'2021 (<http://surl.li/amcec>). Важливою складовою внутрішнього забезпечення якості є опитування НПП, результати якого узагальнюються робочою групою та обґрунтовують рішення щодо удосконалення ОП. Д.Щеглюк, керівник відділу забезпечення якості освіти КНУТШ, у ході зустрічі з ЕГ зазначила, що відповідно до Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ (розділ 3.2) (<https://bit.ly/34Zwzt7>) у КНУТШ сформовано 5 рівнів системи забезпечення якості освіти: здобувачі та їх ініціативні групи; кафедри, гарант ОП, проєктні групи, викладачі, роботодавці; структурні підрозділи, відповідальні за впровадження і адміністрування ОП, зокрема факультети в особі керівних та дорадчих органів, студентського самоврядування; загальноуніверситетські структурні підрозділи, що відповідають за забезпечення якості освіти (науково-методичний центр організації освітнього процесу, відділ підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів, сектор моніторингу якості освіти та ін.); Наглядова рада, Ректор, Вчена рада. Цю інформацію також підтвердили А.Пижик, керівник навчально-методичного відділу КНУТШ та О.Любкіна, заступник декана ЕФ КНУТШ з навчально-методичної роботи. З огляду на комплексність підходу до питань забезпечення якості освіти в КНУТШ, ЕГ вважає, що реалізація зазначених вище заходів з формування культури якості сприяють постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Внутрішні нормативні документи КНУТШ охоплюють широкий спектр регулювання процедури розроблення, моніторингу, періодичного перегляду та затвердження освітніх програм ЗВО. Заслужує на увагу п'ятирівнева система забезпечення якості освіти, функціонування якої сприяє своєчасному виявленню та реагуванню на недоліки в ОП та освітній діяльності з реалізації ОП. Перегляд ОП відбувається на основі моніторингу з урахуванням пропозицій представників переважно усіх груп стейкхолдерів. Комплексність підходу до питань забезпечення якості освіти в КНУТШ, реалізація низки заходів з формування культури якості сприяють постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони та недоліки. На сайті кафедри саме для цієї ОП представлено звіт за підсумками опитування лише 2022р., вибірка здобувачів іншого опитування становила всього 4,58%, тому може не відображати їх реальних думок, більшість опитувань стосується респондентів декількох ОП, відтак не може відобразити повною мірою думки стейкхолдерів саме цієї ОП. В ході анкетування не зібрано інформацію щодо пропозицій здобувачів цієї ОП з її покращення. Велика кількість питань анкетування є складеними (декілька питань в 1). Рекомендації. Запровадити щорічне систематичне опитування здобувачів саме цієї ОП. Проводити опитування для стейкхолдерів різних ОП ЕФ окремо. Забезпечити участь в опитуваннях більшої кількості здобувачів. Розділити складені питання анкетування, включити відкриті питання та висвітлювати пропозиції здобувачів цієї ОП в усіх анкетах та звітах. Звернути увагу на рекомендації щодо удосконалення окремих елементів опитування стейкхолдерів за результатами акредитації ОП 051 «Економіка» магістерського рівня ЕФ, що були проведені в кінці 2021 на початку 2022 років.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП має значний рівень узгодженості з якісними характеристиками підкритеріїв 8.1, 8.3, 8.4,8.7,8.8. Крім того, враховуючи певну узгодженість за підкритерієм 8.2,8.5,8.6, голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів та їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 8 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основні нормативно-правові документи, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, висвітлені на офіційному сайті ЗВО, а саме: Статут Київського національного університету імені Тараса Шевченка <http://bit.ly/3T9cKnw> ; Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <https://bit.ly/3yJEAi1> ; Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <https://bit.ly/3rJvgql> ; Етичний кодекс університетської спільноти <https://bit.ly/3EOrBzd> ; Правила внутрішнього розпорядку <https://bit.ly/3rUtlI5> ; Порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <https://bit.ly/3T6W3ZB> . За результатами проведення відеоконференцій із здобувачами освіти, студентським активом, викладачами, роботодавцями, стейкхолдерами було встановлено, що усі учасники освітнього процесу мають необмежений доступ до інформації та ознайомлені з документами, що регулюють права і обов'язки усіх учасників освітнього процесу, а також дотримуються цих правил під час реалізації освітньої програми. Документи розміщуються як на сайті університету, так і на сайті факультету, який зараз оновлюється на новій платформі <https://bit.ly/3ELg8QR> .

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Експертна комісія встановила, що у необхідний термін ЗВО оприлюднило на сайті проект ОП, за яким зацікавлені сторони надавали свої зауваження і пропозиції. Посилання на проект ОП у редакції від 7.02.2022 р. розміщена для громадського обговорення: <https://bit.ly/3yJwxSj>, затверджена наказом ректора від 05.05.2022 р. Всі редакції ОП (2018, 2020, 2021 та 2022 років) доступні для завантаження на сторінці кафедри <https://bit.ly/3TuAtyh>. і на новій платформі <https://bit.ly/3ELg8QR> Під час відеозустрічей експертна комісія з'ясувала, що пропозиції здобувачів і роботодавців до змісту ОП надавались під час спільних заходів, наприклад засідання викладачів кафедри, керівництва. За додатково отриманою від гаранта ОП інформацією були надані протоколи засідань робочих органів, які відповідають за створення/оновлення ОП (документи та інші матеріали, що підтверджують зміни, внесені до ОП за результатами останнього перегляду, з мотивацією, чим вони були обґрунтовані). Розгляд змін, що приймалися на ОП та опис того, чим вони обумовлені, наведено у Розділі «Загальні відомості» ВСО п.4. - Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження Посилання на протоколи засідання кафедри міжнародної економіки та маркетингу щодо оновлення ОП: - наведено у критерії 1 (п.1.3 - <https://bit.ly/3EJbMK8>); а також: - <https://bit.ly/3VvormO>, <https://bit.ly/3g9kFT1>, <https://bit.ly/3D2Uixi>.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін та суспільства.

Експертна комісія переконатися в тому, що ОП «Міжнародна економіка», затверджена Вченою радою у редакції від 7.02.2022 р., затверджена наказом ректора від 05.05.2022 р. розміщена у вільному доступі за посиланням: <https://bit.ly/3yJwxSj>, посилання на її завантаження є на сайті економічного факультету: <https://bit.ly/3TuAtyh>. У документі надано повний опис ОП, відображено загальну інформацію щодо ОП, програмні компетентності та результати навчання, перелік освітніх компонент, форми підсумкового контролю за освітніми компонентами, структурно-логічну схему тощо. Також на цій сторінці подано посилання на Відомості самооцінювання освітньої програми, Стандарт вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка для першого (бакалаврського) рівня, Навчальний план редакція 2021 року, Рецензії на освітню програму, Приклади співробітництва зі стейкхолдерами, Відгуки випускників програми. На сайті також розміщено посилання на завантаження робочих програм навчальних дисциплін (в тому числі і дисциплін вільного вибору): <https://bit.ly/3T9YRpw>. Програми підсумкового комплексного спиту доступна для завантаження зі сторінки <https://bit.ly/3CzEJWh>. Обсяг інформації по ОП, що оприлюднена на сайті, є достатнім для інформування всіх стейкхолдерів, а також для того, щоб забезпечити можливість потенційним абітурієнтам зробити свідомий вибір щодо вступу на освітню програму. Зараз створено новий сайт факультету, де також розміщується інформація <https://bit.ly/3ELg8QR>.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

До сильних сторін належить те, що у ЗВО визначені чіткі і зрозумілі правила та процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Всі документи, що описують ОП, наявні у вільному доступі. На сторінці кафедри на сайті наявна точна і достовірна інформація про ОП. ОП постійно удосконалюються, свідченням цього є постійне оновлення інформації на сайті (наявні 4 варіанти ОП за попередні роки) (взірцевий результат). На сайті розміщено додаткову інформацію <https://bit.ly/3TuAtyh>: рецензії на освітню програму, співробітництво зі стейкхолдерами, відгуки випускників програми (взірцевий результат). Зараз створено новий сайт факультету, що допоможе розмістити всі документи за освітньою програмою в одному місці (взірцевий результат).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Відсутні

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зразкове розміщення інформації з точки зору прозорості та публічності. На сайті крім основної інформації щодо ОП також розміщена додаткова інформація, що посилює інформованість абітурієнтів та стейкхолдерів щодо якості ОП.

Постійно відбувається удосконалення за цим критерієм, свідченням чого є розробка і запровадження нового сайту факультету, у якому вся необхідна інформація за ОП сконцентрована в одному місці.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	A
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	A
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація з визначенням "зразкова"**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Бабенко Віталіна Олексіївна

Члени експертної групи

Горовий Дмитро Анатолійович

Колещук Орест Ярославович

Шелест Євгенія Олександрівна

Миненко Сергій Володимирович